

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»**

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφόρ 7 - 71202 - Ηράκλειο
Πληρ.: Κομπολάκη Καλλιόπη / Χρυσοβ. Ξυδιανός
Τηλ.: 2813404525 / 2813404529
E-mail: kalikomp@mou.gr / vxidianos@mou.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης**

**Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.3.2
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 21527**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.3.2 – «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «ΕΠΙΧΕΙΡΩ ΠΡΑΣΙΝΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Το Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας

και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, της Επιτροπής, όπως ισχύει για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Την υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
13. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
14. Τη με αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.
15. Το Ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
16. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
17. Τη με Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10-2-2023 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιώρησης (franchise).
18. Το Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
19. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
20. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
21. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
22. Το Π.Δ. 63/04-08-2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
23. Το Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
24. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Κρήτη" 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
25. Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (Α' ΜΕΡΟΣ).

26. Τη με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))», όπως ισχύει.
27. Τη με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
28. Τη με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
29. Τον Νόμο 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
30. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)».
31. Τον Νόμο 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
32. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ'αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α'61» (Β' 6131).
33. Τη με αριθμ. πρωτ. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
34. Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
35. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων".
36. Τη με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
37. Την με Α.Π. 112292/27.11.2023 της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
38. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
39. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
40. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και

β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".

41. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
42. Τη με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
43. Τη με αριθμ. πρωτ. 6080/08-12-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.3.2 - Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον – «Επιχειρώ Πράσινα στην Κρήτη».
44. Τη με αριθμ. πρωτ. 5376/03-11-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
45. Τη με αρ. πρωτ. 6057/05-12-2025 Απόφαση Έγκρισης μέσω της 15^{ης} Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
46. Το με Α.Π. 5786/21.11.2025 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.2 – «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «Επιχειρώ Πράσινα» ».
47. Το με Α.Π. 211261/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1538/04-12-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της Πρόσκλησης δράσης «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «ΕΠΙΧΕΙΡΩ ΠΡΑΣΙΝΑ»».
48. Τη με Α.Π. 6324/19-12-2025 εισήγηση της Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την προκήρυξη της **Δράσης 1.3.2 - «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «Επιχειρώ Πράσινα στην Κρήτη»** και την έγκριση της παρούσας αναλυτικής πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Η Δράση θα χρηματοδοτηθεί με πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021- 2027, στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 **«Πρώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας»** και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.3. «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ,

μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)» του Στόχου Πολιτικής 1 «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ».

2. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **πέντε εκατομμύρια ευρώ (5.000.000€)**.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

3. Δικαιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης είναι **υφιστάμενες, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**, που **πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων συμμετοχής** που περιγράφονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της δράσης και προτίθενται να υλοποιήσουν **επενδυτικό σχέδιο στην Περιφέρεια Κρήτης** το οποίο να αφορά σε **έναν τουλάχιστον** ενεργό στη ΔΟΥ, κατά την υποβολή της αίτησης, και επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) **σε εγκατάσταση/εις που διαθέτουν στην Περιφέρεια Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης**.

Ως **υφιστάμενες** για τους σκοπούς της παρούσας δράσης νοούνται οι επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί με **ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ προγενέστερη της 1/1/2023 και** κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης διαθέτουν δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις για τις χρήσεις ν-2 και ν-3 πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).

4. Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης ενισχύονται αιτήσεις χρηματοδότησης (επενδυτικά σχέδια) ύψους επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που κυμαίνονται από **30.000€ έως και 300.000€**.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου **δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών** [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] της επιχείρησης που επετεύχθη σε μία από τις δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά

έντυπα στην ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη (ν-3 έτος) και (ν-2 έτος) των ετών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν) .

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει επιχορηγούμενο προϋπολογισμό **μικρότερο από 30.000 €**, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.

Σε περίπτωση που ο Συνολικός Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου είναι μεγαλύτερος από τον Επιχορηγούμενο Προϋπολογισμό, το υπερβάλλον ποσό θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

5. Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης συνιστούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).
6. Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης (ένταση ενίσχυσης) ανέρχεται στο **60% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.
7. Η μεθοδολογία αξιολόγησης που θα εφαρμοστεί είναι η **συγκριτική** και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.
8. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η έγκρισή τους για χρηματοδότηση, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης, οι υποχρεώσεις των Δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.
9. Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης της Δράσης**. Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).
10. Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) [<https://opske.gr/>] ορίζεται η **30-01-2026 ώρα 13:00** και ως καταληκτική ημερομηνία η **02-04-2026 ώρα 15:00**.
11. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Αναλυτική πρόσκληση της δράσης και εμπρόθεσμα, δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση.
12. Η παρούσα πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του Ε.Φ. (ΕΦΕΠΑΕ) (www.efepae.gr και <https://ank.gr>).
13. Αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσκληση, την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και άλλες διευκρινίσεις δίνονται από την περιφερειακή μονάδα του **ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.

14. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο: <https://app.opske.gr/helpdesk/>

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Συνημμένα:

Η Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματα της

Σταύρος Αρναουτάκης

Εσωτερική Διανομή

- Φάκελος Προσκήσεων ΕΣΠΑ 2021-2027
- Προϊστ. Μονάδας Α1, Α2, Β1, Β2, Γ

Κοινοποίηση:

- Γενική Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ),
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ),
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ),
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας,
- ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης
(ΕΤΠΑ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 : «Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας»

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 1: « Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ RSO1.3: « Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ 1.3.2

«Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον»

«ΕΠΙΧΕΙΡΩ ΠΡΑΣΙΝΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»

Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.3.2

Έκδοση 1^η

Ηράκλειο, Δεκέμβριος 2025

Περιεχόμενα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	9
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	14
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	17
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	18
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	24
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	26
6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες.....	26
6.2. Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών	28
6.3. Προϋπολογισμός Έργων – Διάρκεια Υλοποίησης.....	38
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	39
7.1. Καθεστώς Ενίσχυσης.....	39
7.2. Ένταση Ενίσχυσης – Χρηματοδοτικό Σχημα.....	39
7.3. Σώρευση Ενισχύσεων	40
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	41
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ...	45
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	46
10.1. Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης.....	46
10.2. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης	47
10.3. Έγκριση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης – Ένταξη / Απόρριψη των Αιτήσεων Χρηματοδότησης	50
10.4. Διαδικασία Ενστασέων	52
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	54
11.1. Παρακολούθηση Πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις.....	54
11.2. Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου	59
11.3. Καταβολή Ενίσχυσης	63
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	66
12.1. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ	67
12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ήσσονος Σημασίας	67
12.3. Τροποποιήσεις Μείζονος Σημασίας.....	67

12.4.	Εξέταση – Έγκριση Τροποποιήσεων	69
13.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ..	72
14.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	73
14.1.	Υποχρεώσεις Δικαιούχων κατά την Υλοποίηση της Πράξης	74
14.2.	Υποχρεώσεις δικαιούχων μετά την Ολοκλήρωση της Πράξης (Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις) 76	
14.3.	Διαδικασία Παρακολούθησης τήρησης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων δικαιούχων.....	77
14.4.	Δημοσιότητα – Υποχρεώσεις Δικαιούχων	79
15.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679.....	80
16.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	81
17.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	82
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	83
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ	100
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)	108
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	116
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ	119
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ .	123
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	132
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	134
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	153
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	159
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	163

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς έλεγχο και αξιολόγηση για την ένταξη στη Δράση.
Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης (ΑΙΕ)	Το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΑΠΥ	Απόδειξη παροχής υπηρεσιών
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της εγκριτικής απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης τους επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ (Διαχειριστική Αρχή)	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος.
Δημόσια Συνεισφορά	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της

	προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις
ΕΔΕΛ	Επιτροπή δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
Έμμεσες δαπάνες	Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο.
Ενιαία Επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση». Σε περίπτωση συγχωνύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που

	χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023))	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021- 2027
ΕΥΚΕ - ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας Διαχειριστικής Αρχής ή Αρχής Πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια (Ιδια Κεφάλαια ή/και Εξωτερική Χρηματοδότηση) για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και μεσαίες Επιχειρήσεις.

ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πράξη	Έργο που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου προγράμματος και το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027».
Υπεύθυνος του Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης από πλευράς επιχείρησης
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο.
Φορέας Χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στον Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «**Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον**» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 «**Πρώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας**» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.3 «**Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)**».

Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων ΜΜΕ της Περιφέρειας Κρήτης για ενσωμάτωση φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής, αποδοτικής χρήσης των πόρων και μείωσης του περιβαλλοντικού / ενεργειακού τους αποτυπώματος. Ειδικότερα θα ενισχυθούν επενδυτικά σχέδια που διευκολύνουν τη μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερες και φιλικές προς το περιβάλλον παραγωγικές διαδικασίες, που υιοθετούν πρακτικές που ενισχύουν την αποτελεσματική επεξεργασία και χρήση πόρων και ενθαρρύνουν την ανάκτηση και αξιοποίηση παραπροϊόντων και υλικών από απόβλητα στη διαδικασία παραγωγής.

Οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή δεικτών / Οδηγίες συμπλήρωσης
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	Επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλο χρηματοπιστωτικό μέσο κλπ.) Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται με επιχορηγήσεις</u> Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή δεικτών / Οδηγίες συμπλήρωσης
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	Συνολική ιδιωτική συνεισφορά πόρων σε έργα που συγχρηματοδοτούνται σε €. Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Συμπληρώνεται κατά την υποβολή η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου σύμφωνα με τα ανωτέρω. Κατά την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου τροποποιείται, εφόσον απαιτηθεί, από τα όργανα αξιολόγησης.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021- 2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Ο Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
7. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, της Επιτροπής, όπως ισχύει για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
11. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Η υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
13. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
14. Η με αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην

- απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.
15. Ο Ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
 16. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
 17. Η με Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10-2-2023 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (franchise).
 18. Το Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
 19. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
 20. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
 21. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
 22. Το Π.Δ. 63/04-08-2020 (ΦΕΚ 156/Α/05.08.2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 3.
 23. Ο Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
 24. Η Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Κρήτη" 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
 25. Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (Α' ΜΕΡΟΣ).
 26. Η με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως ισχύει.
 27. Η με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
 28. Η με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
 29. Ο Νόμος 4557/2018 (Α' 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
 30. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και

- ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)».
31. Ο Νόμος 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
 32. Η Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ'αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α'61» (Β' 6131).
 33. Η με αριθμ. πρωτ. 86884/12-09-2022 εγκύκλιος της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
 34. Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
 35. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων".
 36. Η με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
 37. Την με Α.Π. 112292/27.11.2023 της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
 38. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
 39. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
 40. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".
 41. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
 42. Η με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση

καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

43. Τη με αριθμ. πρωτ. 6080/08-12-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.3.2 - Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον – «Επιχειρώ Πράσινα στην Κρήτη».
44. Τη με αριθμ. πρωτ. 5376/03-11-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
45. Η με αρ. πρωτ. 6057/05-12-2025 Απόφαση Έγκρισης μέσω της 15^{ης} Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
46. Το με Α.Π. 5786/21.11.2025 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.3.2 – «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «Επιχειρώ Πράσινα» ».
47. Το με Α.Π. 211261/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1538/04-12-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της Πρόσκλησης δράσης «Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον» - «ΕΠΙΧΕΙΡΩ ΠΡΑΣΙΝΑ»».

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Σημειώνονται τα εξής:

1. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές & Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Ορισμός ΜμΕ της παρούσας πρόσκλησης), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2021-2027. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
3. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49 του Καν. 1060/2021 στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
4. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων

- προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”.
5. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προασπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
 6. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
 7. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
 8. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού.
 9. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
 10. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «**Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον**» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027 και έχει ως στόχο την υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων ΜΜΕ της Περιφέρειας Κρήτης για ενσωμάτωση φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής, αποδοτικής χρήσης των πόρων και μείωσης του περιβαλλοντικού / ενεργειακού τους αποτυπώματος. Ειδικότερα θα ενισχυθούν επενδυτικά σχέδια που κατά προτεραιότητα διευκολύνουν τη μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερες και φιλικές προς το περιβάλλον παραγωγικές διαδικασίες, που υιοθετούν πρακτικές που ενισχύουν την αποτελεσματική επεξεργασία και χρήση πόρων και ενθαρρύνουν την ανάκτηση και αξιοποίηση παραπροϊόντων και υλικών από απόβλητα στη διαδικασία παραγωγής.

Αφορά στην ενίσχυση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων (ΜΜΕ) επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης, που δραστηριοποιούνται ουσιαστικά για τη χρήση v^1-2 από την υποβολή της αίτησης (Κύριος ΚΑΔ ή/και ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα σύμφωνα με το ισχύον έντυπο Ε3 του έτους $v-2$) σε επιλέξιμους από την πρόσκληση ΚΑΔ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)), για ενσωμάτωση φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής, αποδοτικής χρήσης των πόρων και μείωσης του περιβαλλοντικού / ενεργειακού τους αποτυπώματος και η επένδυση αφορά σε υφιστάμενη/ες εγκατάσταση/εις της επιχείρησης εντός της Περιφέρειας Κρήτης **τις οποίες η επιχείρηση διαθέτει πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης. Επισημαίνεται** ότι δεν δύναται να υποβληθεί πρόταση για εγκατάσταση που η επιχείρηση δεν διαθέτει πριν την δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης.

Επισημαίνεται επίσης ότι το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά σε ενεργούς στη ΔΟΥ και επιλέξιμους, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, κωδικό αριθμό δραστηριότητας στον/στους τόπο/τόπους υλοποίησης της επένδυσης.

Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας δράσης χορηγούνται δυνάμει των διατάξεων του **Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).**

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 «**Πρώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας**» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RS01.3. «**Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)**» του Στόχου Πολιτικής 1 «**Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ**».

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

¹ Ως έτος/χρήση v ορίζεται το έτος/χρήση υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της δράσης της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **5.000.000 ΕΥΡΩ**.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική**.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα app.opske.gr, στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
30/01/2026 και ώρα 13:00	02/04/2026 και ώρα 15:00

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» (www.pepkritis.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Κωδικός Πρόσκλησης	CRETE_1.3.2
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κρήτης για εφαρμογή διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον
Τομείς	Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν στους ΚΑΔ του Παραρτήματος ΙΙΙ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Κρήτης
Δείκτες εκρωών	RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις
Δείκτης αποτελέσματος	RCR02: Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)

Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	5.000.000 €
Κατώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	30.000 €
Ανώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	300.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	ΕΕ αριθμ. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13 ^{ης} Δεκεμβρίου 2023 (De minimis)
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) περιγράφονται στην Α.Π. οικ.282/20.01.2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

Ο ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων και στόχο την παροχή, προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό ή φυσικό πρόσωπο (επιχείρηση), που υποβάλλει πρόταση και φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση μιας πράξης, έναντι της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ», καθώς και για την καλή εκτέλεση του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι **υφιστάμενες, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσας πρόκλησης, που δραστηριοποιούνται ουσιαστικά για την χρήση v-2 από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (Κύριος ΚΑΔ ή/και ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα σύμφωνα με το ισχύον έντυπο Ε3 της χρήσης v-2) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) και θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο που θα αφορά σε έναν τουλάχιστον ενεργό στη ΔΟΥ, κατά την υποβολή της αίτησης, και επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) σε εγκατάσταση/εις που διαθέτουν στην Περιφέρεια Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης.

Ως **υφιστάμενες** για τους σκοπούς της παρούσας δράσης νοούνται οι επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί με **ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ προγενέστερη της 1/1/2023 και** κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης διαθέτουν δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις² για τις χρήσεις v-2 και v-3 πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος v).

Σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ, διευκρινίζεται ότι:

- Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Οι ανωτέρω υπολογισμοί για το μέγεθος της επιχείρησης γίνονται σε επίπεδο «δεδομένης» επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις.

Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται ανωτέρω (για τον ορισμό της μεσαίας, μικρής, πολύ μικρής επιχείρησης), η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση θα πρέπει να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης

² Πλήρης κλεισμένη διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση η οποία έχει διάρκεια 12 μήνες και για την οποία έχει προσδιοριστεί λογιστικά το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα και έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (πχ έντυπα Ε3 & Ν) στην ΑΑΔΕ

χρηματοδότησης. Εφόσον δεν υφίσταται η σχετική υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου.

Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής Δικαιούχων

1. Να δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Κρήτης και το επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε υφιστάμενη/ες εγκαταστάσεις (έδρα ή υποκατάστημα) που βρίσκεται/βρίσκονται εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης. *Ο δικαιούχος θα πρέπει να διαθέτει ενεργή στη ΔΟΥ την εγκατάσταση/τις εγκαταστάσεις που θα υλοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο εντός της Περιφέρειας Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης.*
2. Να έχουν συσταθεί με ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ **προγενέστερη της 1/1/2023.**
3. Να διαθέτουν τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις για τις χρήσεις ν-2 και ν-3 πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).
4. Να υποβάλλουν μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.
5. Να δραστηριοποιούνται ουσιαστικά για τη χρήση ν-2 από την υποβολή της αίτησης (Κύριος ΚΑΔ ή/και ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα σύμφωνα με το ισχύον έντυπο Ε3 του έτους ν-2) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ).
6. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά αποκλειστικά σε ενεργούς στη ΔΟΥ, κατά την υποβολή της αίτησης, και επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) στον / στους τόπο/τόπους υλοποίησης της επένδυσης³.
7. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου **δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου** εργασιών [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] της επιχείρησης που επετεύχθη σε μία από τις δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα στην ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη (ν-3 έτος) και (ν-2 έτος) των ετών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν) **και** πρέπει να είναι εντός των ορίων που ορίζονται στην ενότητα 6.3. Προϋπολογισμός & Διάρκεια υλοποίησης της παρούσας.
8. Να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα δικαιολογητικά στα παρούσα πρόσκληση.
9. Η αίτηση χρηματοδότησης να περιέχει δαπάνες που συνδέονται με τις υποκατηγορίες που χαρακτηρίζονται ως «διεργασίες φιλικές προς το περιβάλλον» και να τηρούνται τόσο κατά την υποβολή της αίτησης όσο και κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου τα σχετικά ελάχιστα ποσοστά που περιγράφονται στον Πίνακα 1 της Ενότητας 6.1. *Επιλέξιμες Δαπάνες.*
10. Να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής ή Μεσαίας επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσης).
11. Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ)2831/2023 (OJ L 15.12.2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η παρούσα Δράση. Πιο συγκεκριμένα, κατά την ημερομηνία παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως

³ Τον / τους ΚΑΔ επένδυσης θα πρέπει η επιχείρηση να τον/τους διαθέτει **πριν** την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στον / στους τόπο/τόπους υλοποίησης της επένδυσης και αυτός/αυτοί να εμφανίζονται στους ΚΑΔ που θα αντληθούν στην ηλεκτρονική αίτηση από την ΑΑΔΕ.

της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

12. Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα :

- Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.),
- Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε),
- Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.),
- Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.),
- Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.),
- Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.),
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές,
- Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε),
- Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.),
- Ατομική Επιχείρηση,
- Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ),
- Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.),
- Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός,
- Άλλο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κερδοσκοπικό (Ν.Π.Ι.Δ.),

13. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.

14. Να λειτουργούν νόμιμα στην/ις δραστηριότητα/ες (ΚΑΔ) που αφορά το επενδυτικό σχέδιο (ΚΑΔ Επένδυσης) διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)). *Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.*

15. Να δεσμευτούν ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:

- I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Εξαιρούνται της ανωτέρω απαίτησης/δέσμευσης οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς

πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.

16. Να τηρούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
17. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλίζουν :
 - i. Τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
 - ii. την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
 - iii. την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
 - iv. τη διαφάνεια,
 - v. την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία,
 - vi. την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
18. Να δεσμευθούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΙΧ «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).
19. Να μην έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή να μην το έχουν υλοποιήσει πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
20. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
21. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
22. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
23. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, εφόσον έχουν τη σχετική εκ του νόμου υποχρέωση, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
24. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).
25. Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
26. Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
27. Σε περίπτωση που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να μην έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
28. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης.
29. Η αίτηση χρηματοδότησης να συγκεντρώνει **κατ' ελάχιστο συνολική βαθμολογία 30** στα βαθμολογούμενα κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ».

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης :

- χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, δημόσιες επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και εταιρείες στον οποίων το κεφάλαιο συμμετέχουν ή τα δικαιώματα ψήφου κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι). Επιπρόσθετα, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κλπ).
- οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ).
- εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

Επισημαίνεται ότι :

- Προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Ως εκ τούτου το επιχειρηματικό τους σχέδιο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε χώρο διαφορετικό από αυτόν της κατοικίας τους (κύριας ή δευτερεύουσας). Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα).
- Κάθε δυνητικός Δικαιούχος υποβάλλει μόνο μία αίτηση χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση επί ποινή απόρριψης όλων των αιτήσεών του.
- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων, ώστε να μην είναι δυνατή η χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων, όπου είναι δυνατή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό 2831/2023 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ Υ- ΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της

υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)», και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας πράξης» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XI: Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας.

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψης του ή/και αδυναμία υποβολής της αίτησης.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Καν. ΕΕ 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).

Ο παρών κανονισμός 2831/2023 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από τις:

- α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,
- β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
- δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
 - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α έως δ και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι είναι επιλέξιμοι στην παρούσα Δράση και οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) (De Minimis) ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831, ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών και διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του

Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης (Απόφαση Έγκρισης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης).

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2023/2831 με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του Κανονισμού.

Στον έλεγχο ορίων ενισχύσεων αθροίζονται οι ενισχύσεις που έχει λάβει η δικαιούχος επιχειρηματική μονάδα και όλες οι επιχειρήσεις που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση». Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 EUR σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

Επισημαίνεται ότι:

- i) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
- ii) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης της Δράσης. Δαπάνες που πραγματοποιούνται (ή συμβασιοποιούνται) πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) δεν είναι επιλέξιμες.

Ως τυπική ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, ήτοι **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησής (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης). Σε κάθε περίπτωση η ανωτέρω ημερομηνία δεν δύναται να είναι πέραν της 31-12-2029.

Το επενδυτικό σχέδιο και κάθε επί μέρους δαπάνη του, για να είναι επιλέξιμο, θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με τον/τους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ της πρόσκλησης που θα οριστεί/ουν ως ΚΑΔ επένδυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση της δράσης.

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών καθώς και η τήρηση των ορίων που τίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1 – Κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Κατηγορίας Δαπάνης	Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	Υποκατηγορίες Δαπανών	Επισημάνσεις / Όρια
02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	02.20.	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	
	02.17.	Συστήματα αυτοματισμού και ειδικά συστήματα πληροφορικής	
	02.19.	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	έως 15% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.06.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.22.	Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας	Διεργασίες φιλικές προς το περιβάλλον Υποχρεωτική δαπάνη για εξοπλισμό κυκλικής οικονομίας (02.22) σε
	02.05.	Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας	
	02.23	Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για	

			παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)	ποσοστό τουλάχιστον 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ
		02.24.	Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα	Επιπλέον το σύνολο των 5 υποκατηγοριών πρέπει να αθροίζει σε τουλάχιστον 60% του επιχορηγούμενου Π/Υ
03.	Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο	03.10.	Κτιριακές παρεμβάσεις για την προστασία του Περιβάλλοντος την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Ύδατος και Επεξεργασίας Αποβλήτων	Τα Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα (02.24) είναι επιλέξιμα έως 50.000 € και έως 30% του επιχορηγούμενου Π/Υ.
		03.13.	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	έως 30% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.11.	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	έως 4% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 5.000€
		04.29	Τεχνικές Μελέτες απαραίτητες συνδεδεμένες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου	έως 10% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 10.000 €
09.	Έμμεσες Δαπάνες	09.01.	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	Υποχρεωτική κατηγορία (με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021))

Κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης και επί του τελικά πιστοποιούμενου Π/Υ αυτής:

- ✓ Θα πρέπει να τηρείται :
 - Η υλοποίηση δαπανών για εξοπλισμό κυκλικής οικονομίας (02.22.) σε ποσοστό τουλάχιστον 5% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
 - Η υλοποίηση δαπανών για «διεργασίες φιλικές προς το περιβάλλον» όπως αποτυπώνονται στον ανωτέρω πίνακα σε ποσοστό τουλάχιστον 60% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου δεν πιστοποιηθούν δαπάνες που να πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις τότε το ποσό της Δημόσιας Χρηματοδότησης θα μειώνεται ανάλογα προκειμένου να τηρούνται οι σχετικές ποσοστώσεις των προαναφερθέντων δαπανών επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που κατόπιν των σχετικών περικοπών για την τήρηση των ελαχίστων ορίων δεν καλύπτεται το ελάχιστο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου που ορίζεται στην ενότητα 6.3. «Προϋπολογισμός έργων - Διάρκεια υλοποίησης» τότε η πράξη οδηγείται προς απένταξη και κινούνται διαδικασίες ανάκτησης σε περίπτωση που έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης (προκαταβολή, ενδιάμεση καταβολή).

- ✓ Θα πρέπει να τηρείται το ποσοστό 7% των έμμεσων δαπανών επί των τελικά πιστοποιημένων άμεσων δαπανών.

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα και ελάχιστα επιλέξιμα (κατά περίπτωση) για κάθε κατηγορία / υποκατηγορία δαπάνης.

Σε περίπτωση που, κατά την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης διαπιστωθεί ότι έχουν περιληφθεί σε αυτή δαπάνες που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες ή δεν συνδέονται με τη δραστηριότητα της επένδυσης, αυτές κρίνονται ως μη επιχορηγούμενες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό, την τήρηση των ορίων, την δημόσια δαπάνη και την κάλυψη του κατώτατου ορίου που ορίζεται στην ενότητα 6.3. «Προϋπολογισμός έργων - Διάρκεια υλοποίησης».

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01.12.2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027».

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ έχουν υλοποιηθεί/εξοφληθεί/παραδοθεί (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) εντός της περιόδου επιλεξιμότητας υλοποίησης των δαπανών που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την/ις δραστηριότητα/ες της επιχείρησης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ».

6.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι δαπάνες που αναφέρονται επιγραμματικά στον Πίνακα 1 πρέπει παρουσιάζουν συνάφεια με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και να πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης περιόδου υλοποίησής του και ειδικότερα ισχύουν τα παρακάτω και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ακολουθούν:

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού, εξοπλισμού κυκλικής οικονομίας, εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και προμήθεια ηλεκτρικών μεταφορικών μέσων. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία νέων σύγχρονων μηχανημάτων και κάθε μορφής εξοπλισμού, απαραίτητου για την παραγωγική λειτουργία της επιχείρησης (δεν συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά μέσα οποιουδήποτε τύπου).

Ενδεικτικά οι σχετικές δαπάνες δύναται να αφορούν σε :

- Νέα σύγχρονα μηχανήματα / εξοπλισμός για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- Εξοπλισμός που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές, αναλύσεις, ποιοτικό έλεγχο, διασφάλιση ποιότητας/συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Μηχανήματα έργου, ηλεκτροκίνητα ή πεζού χειριστή ανυψωτικών, περονοφόρων παντός είδους όπως, τύπου ΚΛΑΡΚ.
- Εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης.

02.17. Συστήματα αυτοματισμού και ειδικά συστήματα πληροφορικής

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων και λογισμικών αυτοματισμού της παραγωγικής διαδικασίας.

02.19. Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για την προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση ψηφιακού εξοπλισμού, όπως ενδεικτικά:

- Σταθεροί υπολογιστές,
- Φορητοί υπολογιστές,
- Περιφερειακά (keyboard, mouse, ups),
- Ψηφιακό τηλεφωνικό κέντρο,
- Πολυμηχανήματα (εκτυπωτής, σαρωτής),
- Εξοπλισμός τηλεδιασκέψεων (ηχεία, headset, κάμερα),
- Εξοπλισμός εξυπηρετητών (servers) που συνοδεύουν τη λειτουργία εφαρμογών εντός της επιχείρησης,
- Αναγνώστες barcode και εκτυπωτής ένδειξης barcode,
- Εξοπλισμός τήρησης αντιγράφων ασφαλείας,

Επισημάνσεις :

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την προμήθεια / χρήση εξοπλισμού, υπό καθεστώς υπηρεσίας (ενδεικτικά «Equipment-As-A-Service» ή άλλο παρεμφερές αυτού).
- Η αιτούμενη ποσότητα του εξοπλισμού θα πρέπει να δικαιολογείται από το αντικείμενο και τον αριθμό των απασχολούμενων στην επιχείρηση.

02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια μεταφορά και εγκατάσταση για λοιπό εξοπλισμό της επιχείρησης και συγκεκριμένα δαπάνες για προμήθεια :

- Επίπλων γραφείου,
- Συστημάτων ασφαλείας και πυρασφάλειας, κ.λπ.
- Λοιπός υποστηρικτικός εξοπλισμός άμεσα συνδεόμενος με τη δραστηριότητα της επιχείρησης.

02.22. Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας

Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη υποκατηγορία δαπάνης είναι υποχρεωτική.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, αξιοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης πρώτων υλών ώστε η χρήση των υλικών να γίνεται εφικτή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση της χρήσης φυσικών πόρων, όπως ενδεικτικά :

- Προμήθεια εξοπλισμού και εγκατάσταση μονάδων για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εγκατάσταση μονάδων, συστημάτων για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εργασίες για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για μείωση κατανάλωσης και απώλειας νερού.
- Προμήθεια / Αναβάθμιση εξοπλισμού για Ανακύκλωση, όπως :
 - o Κάδους απορριμμάτων μηχανικής αποκομιδής,
 - o Μεταλλικός συμπιεστής απορριμμάτων (Press-container/Baler),
 - o Εξοπλισμός διαχωρισμού και διαλογής ύλης (π.χ. centrifuge separator),
 - o Βιομηχανικοί κάδοι κομποστοποίησης οργανικής ύλης.
- Προμήθεια /Αναβάθμιση εξοπλισμού για Απόβλητα, όπως:
 - o Τεμαχιστές αποβλήτων,
 - o Μηχανήματα φόρτωσης και διαλογής αποβλήτων, **αποκλειστικά ηλεκτρικά**,
 - o Εξοπλισμός εσχάρωσης, εξάμμωσης, πρωτοβάθμιας καθίζησης,
 - o Εξοπλισμός δευτεροβάθμιας επεξεργασίας-μέθοδος ενεργού ιλύος και βιολογικής/χημικής απομάκρυνσης,
- Προμήθεια /Αναβάθμιση εξοπλισμού για Μείωση ελλαττωματικών προϊόντων, όπως:
 - o Μηχανήματα x-ray ελέγχου παραγωγής,
 - o Εξοπλισμός συσσωμάτωσης και αναδιαμόρφωση υλικών (agglomeration machine),
 - o Τεμαχιστές απορριμμάτων.
- Προμήθεια /Αναβάθμιση εξοπλισμού για βελτιστοποίηση κατανάλωσης υδάτινων πόρων/επανάχρηση νερού, όπως:
 - o Συστήματα φιλτραρίσματος νερού (ώσμωση, αφαλάτωση κ.λπ.),
 - o Έξυπνα συστήματα εξοικονόμησης νερού (φωτοκύτταρα, βαλβίδες ελέγχου ροής, ρυθμιστές τύπου φλοτέρ, αμμόφιλτρα, ελαιδιαχωριστές).

Επισημάνσεις:

- Στην υποκατηγορία αυτή μπορεί να γίνει αποδεκτός και ανάλογος εξοπλισμός που δεν αναγράφεται ανωτέρω με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, αξιοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης πρώτων υλών ώστε η χρήση των υλικών να γίνεται εφικτή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση της χρήσης φυσικών πόρων, από τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού.

02.05. Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, εξοπλισμού που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς και στην εξοικονόμηση ενέργειας, όπως ενδεικτικά :

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης ή και ψύξης (π.χ. αντλίες θερμότητας, κλιματιστικά inverter), παροχής ζεστού νερού χρήσης (πχ θερμαντήρες νερού), καθώς και μονάδων εξαερισμού ενεργειακής σήμανσης (για όσες συσκευές/εξοπλισμό φέρουν τη σχετική θεσμική υποχρέωση) **A+ έως A+++** (με βάση την παλαιά ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A+++ έως D) ή **C έως A** (με βάση τη νέα ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A έως G).
- Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού συστημάτων ανάκτησης ενέργειας από την λειτουργία παραγωγικού και μη παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αντικατάσταση / εγκατάσταση μονώσεων σωληνώσεων – δικτύων – δεξαμενών για μείωση απωλειών.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συμπιεστών, ψυκτικών συγκροτημάτων, λεβήτων, φούρνων, κλιβάνων υψηλής ενεργειακής απόδοσης ή/και οικολογικού σχεδιασμού (Ecodesign).
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος EMS για τους χώρους παραγωγής / αποθήκευσης.
- Προμήθεια ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών (ψυγεία, πλυντήρια πιάτων, πλυντήρια ρούχων, τηλεοράσεις, λαμπτήρες και λάμπες) ενεργειακής σήμανσης (για όσες συσκευές/εξοπλισμό φέρουν τη σχετική θεσμική υποχρέωση) **A+ έως A+++** (με βάση την παλαιά ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A+++ έως D) ή **C έως A** (με βάση τη νέα ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A έως G).
- Εξοπλισμός και εργασίες αναβάθμισης της ενεργειακής απόδοσης του συστήματος κλιματισμού.
- Αντιστάθμιση άεργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων.
- Εξοπλισμός και εργασίες αναβάθμισης συστήματος και ελέγχου φωτισμού στους χώρους της επιχείρησης.
- Εγκατάσταση μονάδων φόρτισης ηλεκτροκίνητων μηχανημάτων.

Επισημάνσεις:

- Στην υποκατηγορία αυτή μπορεί να γίνει αποδεκτός και ανάλογος εξοπλισμός που δεν αναγράφεται ανωτέρω με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η συμβολή του στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας από τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού.

02.23. Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συγκεκριμένα :

- Προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού εγκατεστημένης ισχύος έως 10kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, με κατ' ελάχιστο ωφέλιμη χωρητικότητα ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.
- Έξυπνοι μετρητές ενέργειας και τηλεμετρία (smart metering).

Επισημάνσεις:

- Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού με σύστημα αποθήκευσης, απαιτείται:

- ο να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης,
 - ο η εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής φωτοβολταϊκού σταθμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται ο υπό ένταξη φωτοβολταϊκός σταθμός, από την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, ή/και από βεβαίωση και λοιπά κατάλληλα στοιχεία τεκμηρίωσης από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο/φορέα, και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10kW.
 - ο η ωφέλιμη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.
- Οι ενισχύσεις χορηγούνται αποκλειστικά και μόνο σε νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς και νέα συστήματα αποθήκευσης.

02.24. Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για προμήθεια οχημάτων **αμιγώς ηλεκτρικών** για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης, υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Το μεταφορικό μέσο να είναι καινούργιο, αμεταχειριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Το μεταφορικό μέσο να είναι :
 - ο είτε επαγγελματικής χρήσης,
 - ο είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών.
- Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.

Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης **ηλεκτρικών μεταφορικών μέσων** θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του μεταφορικού μέσου μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 27 της ΥΑ 114947/01.12.2022 (ΥΑΕΚΕΔ). Εάν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης λήγει μετά την τελική ημερομηνία έως την οποία λαμβάνονται υπόψη οι πληρωμές στο πλαίσιο της επιδοτούμενης πράξης, θεωρούνται επιλέξιμες μόνον οι δαπάνες για τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα που καταβλήθηκαν από τον μισθωτή έως την τελική ημερομηνία των πληρωμών στο πλαίσιο της επιδοτούμενης πράξης.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 02

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 02 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχειριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης. Προς απόδειξη του σχετικού όρου επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.
- Οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να αποτελούν πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. Πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του (να συνάδει με το αντικείμενο της επιχείρησης) και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Στις δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνεται και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού μέχρι αυτός να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά συντελούν σε παραγωγική διαφοροποίηση και δεν αποτελούν απλή αντικατάσταση υφιστάμενου εξαρτήματος (ανταλλακτικά), ενώ δεν θα πρέπει να αποτελούν συνήθη αναλώσιμα.
- Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών (ως πάγιο εξοπλισμό) είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται στο πλαίσιο της υλοποίησης του επενδυτικού, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.
- Οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμες.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης συστήματος θέρμανσης κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες:

- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές.
- Δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets, κινητών τηλεφώνων, τηλεοράσεων.
- Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού, ο οποίος προορίζεται για εκμίσθωση.
- Δαπάνες για προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).
- Δαπάνες για απόκτηση ΙΧ επιβατικών οχημάτων.
- Δαπάνες για προμήθεια αναλωσίμων υλικών.
- Δαπάνες για προμήθεια πάσης φύσεως μηχανημάτων/εξοπλισμού/οχημάτων που για τη λειτουργία τους **απαιτείται η καύση ορυκτών καυσίμων (πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο κλπ)**. Σημειώνεται ότι και τα Plug-In Hybrid οχήματα δεν είναι επιλέξιμα, διότι κινούνται και με την χρήση ορυκτών καυσίμων.
- Δαπάνες για σκάφη, ιστιοφόρα και λοιπά πλωτά μέσα.

03. Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

Στην παρούσα κατηγορία είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλοντα χώρο.

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες για επέκταση, αναβάθμιση και διαμόρφωση κτιριακών υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

03.10. Κτιριακές παρεμβάσεις για την προστασία του Περιβάλλοντος την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Ύδατος και Επεξεργασίας Αποβλήτων

Στην παρούσα υποκατηγορία ενδεικτικά δύναται να περιλαμβάνονται δαπάνες όπως :

- Αντικατάσταση κουφωμάτων με νέα υψηλής ενεργειακής απόδοσης,
- Συστήματα σκίασης,
- Συστήματα μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας,
- Θερμομόνωση κτιρίων,
- Χρήση αβαθούς γεωθερμίας,
- Φυτεμένο δώμα.

03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος

Στην παρούσα υποκατηγορία ενδεικτικά δύναται να περιλαμβάνονται δαπάνες όπως :

- Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εγκατάσταση δικτύων και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης προϊόντων, εργαστηριακούς χώρους, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.
- Εργασίες βελτίωσης, αναβάθμισης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- Κτιριακές παρεμβάσεις για την διαμόρφωση των εσωτερικών χώρων π.χ. προβολής, δοκιμής, αποθήκευσης και διάθεσης των προϊόντων της επιχείρησης.
- Διαμορφώσεις, επεκτάσεις κτιριακών εγκαταστάσεων.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 03

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 03 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν.4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο, το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.

- Να αποτελούν πάγια στοιχεία και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων της επιχείρησης.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες:

- Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.
- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, κλπ.
- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.
- Δαπάνες για την έκδοση αδειών.

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και τεχνικές μελέτες απαραίτητως συνδεδεμένες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

04.11 - Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους για την παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπό τους ακόλουθους όρους:

- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και σε καμιά περίπτωση δε δύναται να αφορούν σε δαπάνες προετοιμασίας και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- Δεν είναι δυνατή η πιστοποίησή τους εξ' ολοκλήρου σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Ειδικότερα κατά την υποβολή του υποχρεωτικού αιτήματος επαλήθευσης, εφόσον αποτελεί ενδιάμεσο, η σχετική δαπάνη δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 50% της εγκεκριμένης δαπάνης.
- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση υποβεβλημένη στην ΑΑΔΕ.
- Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής λογιστικών/ φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

04.29. Τεχνικές Μελέτες απαραίτητως συνδεδεμένες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν υπηρεσίες παρεχόμενες από μελετητές.

Οι επιλέξιμες μελέτες ενδεικτικά δύναται να αφορούν :

- τεχνικές μελέτες από αρμόδιο μηχανικό, επιστασία, επίβλεψη, για τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων (συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων) καθώς και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης,
- μελέτες (αρχιτεκτονική, στατική, κλπ) για την έκδοση οικοδομικής άδειας,
- αμοιβές εκπόνησης τεχνικών μελετών μηχανικών για την εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού,
- τεχνικές μελέτες ενεργειακού συμβούλου για την εγκατάσταση συστημάτων/ εξοπλισμού και εγκαταστάσεων προστασίας περιβάλλοντος, εξοικονόμησης ενέργειας και ύδατος.

Επισημάνσεις :

- Ενισχύονται δαπάνες που αφορούν σε αντικείμενο εντός της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών και υλοποιούνται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και έπειτα. Σε αντίθετη περίπτωση καθίσταται μη επιλέξιμο το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.
- Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής λογιστικών / φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
- Για τις σχετικές υπηρεσίες, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση υποβεβλημένη στην ΑΑΔΕ.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 04

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 04 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
- Για τις υπηρεσίες της κατηγορίας 04 και εφόσον προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση υποβεβλημένη στην ΑΑΔΕ.

09. Έμμεσες δαπάνες

09.01 - Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τονίζεται ότι στην παρούσα Δράση η κατηγορία δαπάνης «**ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**» θα περιλαμβάνεται **υποχρεωτικά** στο επενδυτικό σχέδιο και θα ελέγχεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ εάν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του δικαιούχου.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους (πλην των έμμεσων). Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.
2. Οι δαπάνες θα πρέπει να συνδέονται με τον/ους τόπο/ους εγκατάστασης και τον/ους ΚΑΔ επένδυσης του Επενδυτικού Σχεδίου.
3. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.

Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζει η Α.Π. 114947/01.12.2022 (ΦΕΚ Β/6132/01.12.2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.

4. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
5. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
6. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
7. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους πρέπει να υπάρχει η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα, από επίσημο φορέα. Επίσης, για την πιστοποίηση των δαπανών θα προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια και την εξόφληση του προμηθευτή.
8. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990. Για τις δαπάνες της κατηγορίας συμβουλευτικών υπηρεσιών η σύνταξη συμφωνητικού είναι υποχρεωτική, καθώς επίσης και η καταχώρηση τους στο Taxisnet.
9. Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
10. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου, χωρίς δικαίωμα έκπτωσης.
Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
11. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν γίνονται αποδεκτές.
12. Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
13. Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
14. Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.
15. Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

6.3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΈΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης είναι **5.000.000,00€**. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται από **30.000 € έως και 300.000 €**.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] της επιχείρησης που επετεύχθη σε μία από τις δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα στην ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη (ν-3 έτος) και (ν-2 έτος) των ετών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν) .

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει επιχορηγούμενο προϋπολογισμό **μικρότερο από 30.000 €**, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.

Το σύνολο των αιτούμενων δαπανών που υποβάλλονται από την επιχείρηση, προς χρηματοδότηση από την παρούσα Δράση, αποτελεί τον Συνολικό Προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου. Ο Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός είναι το τμήμα του Συνολικού Προϋπολογισμού το οποίο, σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας δαπανών, τα ανώτατα/κατώτατα όρια καθώς και τα ποσοστά και τα ποσά ενίσχυσης αυτών, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, μπορεί να επιχορηγηθεί.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που ο Συνολικός Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου είναι μεγαλύτερος από τον Επιχορηγούμενο Προϋπολογισμό, το υπερβάλλον ποσό θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).**

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύναται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο έως και έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι **5.000.000,00€**. Ο επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 6.

7.1. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης συνιστούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού Ε.Ε. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

7.2. ΎΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

Η Δημόσια Δαπάνη για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο **60% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.

Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με ίδιους πόρους, είτε με τραπεζικό δανεισμό, είτε με συνδυασμό και των δύο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου της ιδιωτική συμμετοχής της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση της πράξης, αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει με το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου, από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους. Και στις δύο περιπτώσεις το εν λόγω δάνειο περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, ακόμα και αν δεν εμπεριέχει ΑΙΕ.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών μέσων τότε :

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού μέσου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).
- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ και χορηγείται με Κανονισμούς Ήσσονος Σημασίας και εμπεριέχει ενίσχυση το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, που θέτει ο Κανονισμός ΕΕ 2831/2023 και δεν δύναται να ξεπεραστεί. Η σώρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την έγκριση στη δράση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η έγκριση της πράξης.
- Τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχορηγήσεων.
- Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται σε ξένο νόμισμα.

Κατά την υποβολή της αίτησης θα πρέπει να υποβληθούν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών.

7.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις, που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά, αποκλειστικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο υποβολής Χρηματοδότησης στο Παράρτημα Ι) **και συνοδεύεται** από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Επισημαίνεται πώς, εφόσον η συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνει η αίτηση υπολείπεται αυτής που ορίζεται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας «Δικαιούχοι - Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής» δεν θα δίνεται η δυνατότητα υποβολής της αίτησης.

Την παρούσα αναλυτική πρόσκληση, το Ενδεικτικό Έντυπο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 : www.pepkritis.gr
- του ΕΦ (ΕΦΕΠΑΕ) : www.efepae.gr και Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr
- του ΕΣΠΑ : www.espa.gr

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
30/01/2026 και ώρα 13:00	02/04/2026 και ώρα 15:00

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» (www.pepkritis.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση

υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή (μετά την ολοκλήρωση της επανεπεξεργασίας πρέπει να γίνει εκ νέου υποβολή/οριστικοποίηση της πρότασης από το χρήστη). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Είναι επιτρεπτή αποκλειστικά μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ..

Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι δεν τηρήθηκε η εν λόγω προϋπόθεση, όλες οι σχετικές αιτήσεις θα απορρίπτονται.

Ο Δικαιούχος – επιχείρηση πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο προφίλ του (Καρτέλα : Σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που επίσης διαθέτει προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ** σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης, διαχειρίζεται το σύνολο των αιτημάτων για την πράξη στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) και είναι δυνατή η αλλαγή του οποιαδήποτε στιγμή μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης χρηματοδότησης, δηλώνεται ο **Υπεύθυνος Έργου** (δύναται να είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος, ο συντονιστής ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του Έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με το ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της επένδυσης και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου, θα πρέπει να συνεργάζεται άμεσα μαζί του για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και ακέραια ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ λαμβάνει μοναδικό ενάριθμο κωδικό και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του συντονιστή του, υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της αίτησης,
- να προχωρήσει στην συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται για τον αυτόματο υπολογισμό της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με βάση τα κριτήρια Αξιολόγησης του Παραρτήματος IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ της παρούσας, στην οποία πρέπει να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστον το βαθμό **30** προκειμένου να είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η βαθμολογία της αίτησης υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά καθώς και αυτά που συμπληρώθηκαν στο ΟΠΣΚΕ (αυτοαξιολόγηση), ως εκ τούτου απαιτείται πολύ προσεκτική συμπλήρωση. Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ αν η αίτηση δεν συγκεντρώνει την ανωτέρω ελάχιστη βαθμολογία.

- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, εκ των οποίων θα τεκμαίρεται με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων της παρούσας,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Διευκρινίζεται ότι, πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και αθέμιτη την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση.

Σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας -υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις). Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την αίτησή χρηματοδότησης για το δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/ τροποποιήσεις με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» που δίνει το σύστημα. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα εκπρόσωπο ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτησης χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης **μόνο εντός της ταχθείσας προθεσμίας** ώστε να είναι έγκυρη, ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει

ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ-NAT κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα :

- Στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και
- στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει,, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ **υποχρεωτικά και όλα τα απαιτούμενα – κατά περίπτωση - δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB έκαστο. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, κ.ο.κ.), χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1. ΌΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον Ε.Φ. Οι αξιολογητές που θα αξιολογήσουν την δράση θα πρέπει να διαθέτουν εκτός των άλλων και γνώσεις για την αναλυτική πρόσκληση της δράσης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο βάση του οποίου υλοποιείται.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή των δικαιολογητικών τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης - ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών Δικαιούχων της Δράσης (**Παράρτημα II : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**), την επιλεξιμότητα των δαπανών και το εύλογο του προϋπολογισμού, την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Οι αξιολογητές δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, κατόπιν σχετικής εισήγησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη». Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Στο έργο της, η Επιτροπή Αξιολόγησης υποβοηθείται από τον ΕΦ ο οποίος με απόφαση του ορίζει στελέχη που θα υποστηρίζουν την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η επιτροπή αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα του αξιολογητή, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής

2. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
3. τη βαθμολογία της αίτησης,
4. την κατηγοριοποίηση και το χαρακτηρισμό των δαπανών,
5. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης,

και εισηγείται στην ΕΥΔ την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη»

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου είναι απαραίτητο,
- την παρακολούθηση και έλεγχο του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης για την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και ένταξης πράξεων.

10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων με την ευθύνη της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» και την υποστήριξη του ΕΦ.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής και η Επιτροπή Αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης που θα εφαρμοστεί είναι η συγκριτική και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα.

Το κάθε αρμόδιο όργανο αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση ανεξάρτητα αν σε κάποιο στάδιο η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Κάθε πρόταση ανατίθεται από τον ΕΦΕΠΑΕ σε ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος, κατόπιν ολοκλήρωσης του έργου του, την παραπέμπει στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει δύο στάδια :

Στάδιο Α

Το πρώτο στάδιο διενεργείται από αξιολογητές. Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση, ανατίθεται από τον ΕΦ σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, επιλεξιμότητας δαπανών, το εύλογο του προϋπολογισμού, καθώς και την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων της πρόσκλησης της δράσης, ενώ επιβεβαιώνει την ορθότητα των δηλούμενων, στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων που δεν έχουν αντληθεί από Εθνικές Βάσεις Δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αιτήματος χρηματοδότησης, όπως αυτά περιγράφονται στην Πρόσκληση, έχουν καταχωρηθεί στην αίτηση χρηματοδότησης και αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο. Επιπλέον, προβαίνουν στην

αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων στο πρώτο στάδιο για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης, **ανεξαρτήτως** πορίσματος (θετικό ή αρνητικό), η αξιολόγηση προχωρά στο επόμενο στάδιο, οι εξετασθείσες αιτήσεις διαβιβάζονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Δύναται να γίνει τμηματική διαβίβαση των εξετασθεισών αιτήσεων στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Στάδιο Β

Το δεύτερο και τελικό στάδιο αξιολόγησης διενεργείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του προηγούμενου σταδίου, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
2. τη βαθμολογία της αίτησης,
3. την κατηγοριοποίηση και τον χαρακτηρισμό των δαπανών,
4. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης,

και εισηγείται στην ΕΥΔ την έγκριση ή την απόρριψη των αιτήσεων.

Η τελική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων από το ΟΠΣΚΕ.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα εκάστης αιτήσεως χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (**Παράρτημα II : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**), εκ των οποίων θα προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής,
- ii. Η τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 4 της Παρούσας,
- iii. Η κάλυψη του ελάχιστου ορίου του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού,
- iv. Η επίτευξη της συγκέντρωσης της ελάχιστης βαθμολογικής βάσης πρόκρισης των βαθμολογούμενων κριτηρίων όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα IV (**ελάχιστη βαθμολογική βάση πρόκρισης : 30 βαθμοί**)

Με βάση τα αποτελέσματα και του Β' σταδίου αξιολόγησης, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης, είτε λόγω αρνητικής αξιολόγησης, είτε μη ενισχυόμενες λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού.

Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης και μέχρι την εξάντληση του

προϋπολογισμού της Πρόσκλησης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθούν.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- i. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων για χρηματοδότηση, με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τη βαθμολογία, την αναλογούσα ΔΔ, τον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου (επιλέξιμο και συνολικό) .
- ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης,
- iii. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων λόγω αρνητικής αξιολόγησης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.
- Εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχεία / δικαιολογητικά :
 - δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
 - δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ότι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
 - δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.
- Πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τούτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία :
 - υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
 - διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
 - διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
 - οδηγούν σε μη ικανοποίηση μίας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ.
- Σε οποιοδήποτε στάδιο της ως άνω περιγραφόμενης διαδικασίας δύναται να γίνουν διασταυρώσεις με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία που ελήφθησαν/θα ληφθούν από εθνικές βάσεις δεδομένων και θα χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για

υπολογισμούς, κατισχύουν των αναγραφόμενων στα δικαιολογητικά ή των δηλωθέντων στην αίτηση και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν /υιοθετηθούν τόσο για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμης ή μη, δηλαδή για την διαπίστωση περί συνδρομής ή μη όρου/προϋπόθεσης συμμετοχής, καθώς και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου.

- Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII – ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ της παρούσας.
- Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και των δηλωθέντων στον Πίνακα Επιχορηγήσεων, καθώς και μέσω της διεπαφής του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) με το ΟΠΣΚΕ, βάσει των οποίων επιβεβαιώνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, συναθροιζόμενες με την αναλογούσα ενίσχυση από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτή.
- Για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης, πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και επιβεβαίωσης των βαθμολογούμενων κριτηρίων, επιπλέον των απαιτούμενων δικαιολογητικών τεκμηρίωσης, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-NAT.

10.3. ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι από ΕΦ/ΕΥΔ, όπως προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλαδή εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες Πίνακες εγκεκριμένων, εγκεκριμένων μη επιχορηγούμενων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ στον Περιφερειάρχη Κρήτης, ο οποίος εκδίδει τις **σχετικές Αποφάσεις Έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης**, στις οποίες αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων. .

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος **ενημερώνεται για την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ**, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθμούν.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου **και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης** (αφορά τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δεν υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωση, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων **εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας** (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), **τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν ως «Εγκεκριμένες».**

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τους δικαιούχους συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν.(ΕΕ) αριθ. 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από τον ΕΦ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Οι Αποφάσεις ένταξης πράξεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης μετά από εισήγηση της ΕΥΔ και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια .

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.pepkritis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- της Εταιρείας Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) (ank.gr)

10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων περιγράφεται στην με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των τελικών αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>), εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.**

Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΟΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου "ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ" επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης ήτοι (α) πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ή/ και (β) ύψους δημόσιας χρηματοδότησης και βαθμολογίας, και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ).

Ο Συντονιστής αφού υποβάλλει την ένσταση για λογαριασμό του δικαιούχου και έως την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις / τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή.** Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του

δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η **Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων**, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση πρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Ο ΕΦ υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων με τεκμηριωμένη εισήγηση επί της αίτησης ένστασης του δικαιούχου.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ ή του ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην παρακολούθηση και στην παραλαβή έργων των αιτήσεων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κ.λπ.).

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΥΔ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασιμών ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι **ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορούν να επικαιροποιούν / επιβεβαιώνουν εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας τους, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχουν ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά και την εξέταση της ένστασής τους και οι αποφάσεις αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.pepkritis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- της Εταιρείας Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) (ank.gr)

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι φορείς είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης/Επαλήθευσης/Πιστοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Οι δικαιούχοι που είχαν προσκομίσει για την κάλυψη της ιδιωτικής τους συμμετοχής προέγκριση/ πρόθεση δανείου από αναγνωρισμένο, από την Τράπεζα της Ελλάδας, πιστωτικό ίδρυμα, οφείλουν να συνάψουν Σύμβαση Δανείου μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης δαπανών και σε κάθε περίπτωση μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Από το περιεχόμενο της σύμβασης θα πρέπει να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του μέσω της σχετικής ενέργειας που προβλέπεται στο ΟΠΣΚΕ,
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

A) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Η παρακολούθηση των επιχειρηματικών σχεδίων των δικαιούχων γίνεται μέσω επαληθεύσεων (διοικητικών ή/και επιτόπιων) σε περιπτώσεις προκαταβολών, ενδιάμεσων και τελικών αιτήσεων επαλήθευσης δαπανών, από ειδικά για το σκοπό αυτό όργανα επαλήθευσης του ΕΦΕΠΑΕ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλεται από το Συντονιστή του δικαιούχου σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (το μέγεθος για κάθε ένα από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την υποβολή δεν πρέπει να ξεπερνά τα δέκα (10) ΜΒ).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, από την Καρτέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο** για την πράξη του, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ, να επιμερίζει τα παραστατικά σε έργα/πράξεις και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

Ο έλεγχος διακρίνεται σε Ενδιάμεση Επαλήθευση - Πιστοποίηση δαπανών και σε Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης- Πιστοποίησης.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι δύο (2) το πολύ, συμπεριλαμβανομένου και του υποχρεωτικού αιτήματος επαλήθευσης – πιστοποίησης, και να αφορούν εκτέλεση έργου **τουλάχιστον στο 25% και έως του 80%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες).

Ο ανωτέρω περιορισμός, για δύο (2) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Σημειώνονται τα κάτωθι :

- Αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά **το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης**. Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης/ελέγχου που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται.
- Τα αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης δύναται να περιλαμβάνουν προκαταβολές σε προμηθευτές, **που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου**

επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Επισημαίνεται ότι, οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα έγγραφα σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως συμφωνητικό παραγγελίας, ιδιωτικό συμφωνητικό, προσφορά κ.λπ. με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελλθέντων ειδών και έργων και τους όρους συναλλαγής.

- Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί. Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα καθώς και τις λοιπές προϋποθέσεις για τα ελάχιστα όρια των δαπανών, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png (συστήνεται η χρήση αρχείων τύπου pdf).

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:

- α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε προμηθευτές και των έμμεσων δαπανών,
- β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης,
- γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών,
- δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου (τόσο κατά το υποχρεωτικό αίτημα επαλήθευσης όσο και κατά την τελική επαλήθευση),
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες κατηγορίες - υποκατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,

- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθείσων δαπανών,
- γίνεται έλεγχος των πρωτότυπων παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών (κατά την τελική επαλήθευση),
- ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κ.λπ.).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας Πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή του καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο δύναται να ορίζεται στην ειδοποίηση από τον ΕΦ.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης ή μη, από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, ολοκληρώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίηση κάλυψης των ελλείψεων, η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που, μετά το πέρας του εύλογου χρονικού διαστήματος από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η **διοικητική** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης και όχι μικρότερο του 25%.
- Η **επιτόπια** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου (αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης) κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Καταβολής Ενίσχυσης με βάση τις διαδικασίες ελέγχου του ΕΦ και θα περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Στην περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο όριο επένδυσης το κατώτατο όριο, όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 6 (Ενότητα 6.3). Στο στάδιο

της τελικής πιστοποίησης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Επισημαίνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης και επί του τελικά πιστοποιούμενου Π/Υ αυτής:

- ✓ Θα πρέπει να τηρείται :
 - ο Η υλοποίηση δαπανών για εξοπλισμό κυκλικής οικονομίας (02.22.) σε ποσοστό τουλάχιστον 5% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
 - ο Η υλοποίηση δαπανών για **διεργασίες φιλικές προς το περιβάλλον** σε ποσοστό τουλάχιστον 60% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου δεν πιστοποιηθούν δαπάνες που να πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις τότε το ποσό της Δημόσιας Χρηματοδότησης θα μειώνεται ανάλογα προκειμένου να τηρούνται οι σχετικές ποσοτώσεις των προαναφερθέντων δαπανών επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που κατόπιν των σχετικών περικοπών για την τήρηση των ελαχίστων ορίων δεν καλύπτεται το ελάχιστο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου που ορίζεται στην ενότητα 6.3. «Προϋπολογισμός έργων - Διάρκεια υλοποίησης» τότε η πράξη οδηγείται προς απένταξη και κινούνται διαδικασίες ανάκτησης σε περίπτωση που έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης (προκαταβολή, ενδιάμεση καταβολή).

Τα επενδυτικά σχέδια ελέγχονται, μετά την ολοκλήρωσή τους και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Ο ΕΦ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Ο δικαιούχος θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επιτόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Νόμιμου Εκπρόσωπου / Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Δύναται να πραγματοποιηθεί επιτόπια επαλήθευση χωρίς την προγενέστερη ενημέρωση των φορέων του έργου από την ΕΥΔ, τον ΕΦΕΠΑΕ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου του έργου περί μη εφαρμογής των οριζόμενων στην πρόσκληση της Δράσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της

σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης. Ο Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης που συμπληρώνεται από τον ΕΦ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Σημειώνεται ότι η αποδοχή μέσω ΟΠΣΚΕ και η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (500€) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρω πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (500€) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται **προκαταβολές** έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή λήψη υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του 4537/2018 (ήτοι

Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από τον δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή

για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις :

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου).
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας. (Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η χρήση ΜΑΡΚ για παραστατικά που εκδίδονται μετά την 01/01/2025 εφόσον υπάρχει η σχετική υποχρέωση, εκτός από τις έμμεσες δαπάνες).
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των

εταίρων/μετόχων της επιχείρησης.

- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό το προτιμολόγιο (Proforma Invoice) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα VIII «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης». Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους της Δράσης, κατόπιν υποβολής από μέρους τους των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, καταβάλλεται από τον ΕΦ, ο οποίος προβαίνει σε μεταφορά του ποσού της οριστικοποιημένης Έκθεσης Πιστοποίησης στον λογαριασμό τράπεζας (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση και τον οποίο έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή

βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον αρμόδιο ΕΦ.

A) Προκαταβολή (δυνατική)

Μετά την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, **εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής** από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Αποτελεί ευθύνη του ΕΦ να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

B) Ενδιάμεση/σες καταβολή/ες

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (Αιτήματος Καταβολής Ενίσχυσης) από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου από τον ΕΦ, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε Δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση / πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Με βάση τα ανωτέρω, καταβάλλεται η ενίσχυση από τον ΕΦ στο Δικαιούχο, κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, συντάσσεται το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών και το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση παραλαβής του έργου, αλλά μη ανταπόκρισης του δικαιούχου στην υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την αποπληρωμή του, εντός των προθεσμιών που τίθενται (ακόμη και αν η τελική καταβολή είναι μηδενική), ο ΕΦ δύναται να εκκινήσει τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ ή τον ΕΦ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια ΕΥΔ ή τον ΕΦΕΠΑΕ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Τα διαθέσιμα είδη τροποποίησης με βάση την κατηγοριοποίησή τους στο ΟΠΣΚΕ, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης είναι τα κάτωθι :

Κωδικός ΟΠΣΚΕ	Είδος Τροποποίησης
02.	Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης
03.	Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
04.	Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου
05.	Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης
07.	Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)
09.	Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου
10.	Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής
11	Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ

Οι τροποποιήσεις κοινοποιούνται στην ΔΑ/ΕΦ μέσω διαλειτουργικής ενημέρωσης από άλλες βάσεις δεδομένων, όπου αυτό είναι εφικτό, και μέσω αιτημάτων τροποποίησης (μείζονος ή/και ήσσονος σημασίας).

Τα αίτημα τροποποίησης **υποβάλλεται από τους δικαιούχους, μέσω του Συντονιστή, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένα για το σκοπό αυτό ηλεκτρονική φόρμα υποβολής, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.).

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση**. Εξαιρούνται της παρούσας προθεσμίας τυχόν αιτήματα που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν, αν κατά την τελική επαλήθευση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή τροποποίηση που δεν εντάσσεται στις ήσσονος σημασίας.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως αυτές περιγράφονται στη συνέχεια πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και

παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής). Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

12.1. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gisis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής (εφόσον η νέα νομική μορφή είναι επιλέξιμη στη δράση),
- Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης / υλοποίησης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Τροποποιήσεις ήσσοнос σημασίας όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής) υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι και τα κριτήρια ένταξης στη Δράση.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσοнос σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, εκτυπώσεις μητρώων κ.α.):

- **Τροποποίηση Νόμιμου Εκπροσώπου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 03. Αλλαγή Νομίμου Εκπροσώπου).
- **Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου).
- **Τροποποίηση εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης** στην οποία περιλαμβάνεται και η τροποποίηση των πραγματικών δικαιούχων (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 05. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης).
- **Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 10. Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής).

12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και

εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.):

- **Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ).
- **Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)).
- **Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης** - προσθήκη/αφαίρεση/αντικατάσταση και εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου – ΚΑΔ Επένδυσης).
- **Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, αποκλειστικά** εντός της Περιφέρειας Κρήτης (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης).
- **Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 09. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου). Σημειώνεται ότι παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί έπειτα από εμπρόθεσμα τεκμηριωμένο αίτημα του δικαιούχου και κατά μέγιστο χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 12.2) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Τροποποίηση δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ : 11)

Πρόκειται για τροποποιήσεις δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ κατά την υλοποίηση, λόγω μετατροπής, συγχώνευσης ή διάσπασης. Εξετάζονται και γίνονται αποδεκτές υπό τους εξής όρους:

- Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο δικαιούχο. Θα πρέπει να συνοδεύεται από Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του νέου δικαιούχου με σαφή δέσμευση για την αποδοχή του ισχύοντος Τεχνικού Παραρτήματος της πράξης και της τήρησης των όρων της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης, όπως ισχύει.
- Καθολική διαδοχή του δικαιούχου από το νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης.
- Τήρηση των όρων / προϋποθέσεων ένταξης της πρόσκλησης της δράσης.
- Ελέγχεται η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις των εμπλεκόμενων ενιαίων επιχειρήσεων προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι της νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.
- Εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της.
- Ελέγχεται η πιθανότητα κάποια από τις εμπλεκόμενες στην ενιαία επιχειρήσεις να έχουν εντάξει μέρος ή όλη την επένδυση σε δική της αίτηση.

Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02.)

Δεδομένων των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση και ειδικότερα της τυπικής προϋπόθεσης που ορίζει ότι οι δικαιούχοι πρέπει να δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Κρήτης και το επενδυτικό

σχέδιο να αφορά σε υφιστάμενη/ες εγκαταστάσεις (έδρα ή υποκατάστημα) που βρίσκεται/βρίσκονται εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης. Ο δικαιούχος θα πρέπει να διαθέτει ενεργή στη ΔΟΥ την εγκατάσταση/τις εγκαταστάσεις που θα υλοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο εντός της Περιφέρειας Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης, η τροποποίηση του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης μπορεί να γίνει μόνο σε ειδικές και πλήρως τεκμηριωμένες περιπτώσεις όπως μπορεί να είναι ενδεικτικά : φυσικές καταστροφές, μερική ή ολική καταστροφή της εγκατάστασης λόγω ατυχήματος κ.α.

Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου - ΦΟΑ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ : 07)

Πρόκειται για τροποποιήσεις στις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου σε σχέση με τις εγκεκριμένες, ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο, τον τόπο που αυτές υλοποιούνται, τις δραστηριότητες της επένδυσης με τις οποίες συνδέονται.

Τα αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.

Επιτρέπονται έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις ΦΟΑ υπό τους ακόλουθους όρους / προϋποθέσεις :

- Δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και επομένως δεν αυξάνεται η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) του δικαιούχου.
- Δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου **κάτω από το όριο των 30.000€.**
- Δεν τροποποιούνται στοιχεία τα οποία διαφοροποιούν ουσιαστικά τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στη δράση.
- Όλες οι νέες δαπάνες εντάσσονται στις επιλέξιμες κατηγορίες της πρόσκλησης και εξακολουθούν να τηρούνται τα όρια/περιορισμοί, όπου αυτά/οί προβλέπονται, σύμφωνα με την ενότητα 6.1. «Επιλέξιμες Δαπάνες».

Επισημαίνεται ότι : στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί, να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σχεδίου.

Του παραπάνω περιορισμού των δύο (2) εγκεκριμένων τροποποιήσεων ΦΟΑ, καθώς και της προθεσμίας υποβολής, εξαιρούνται τυχόν αιτήματα ΦΟΑ που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν.

12.4. ΕΞΕΤΑΣΗ – ΈΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τα Αιτήματα Τροποποιήσεων στο σύνολο τους εξετάζονται/αξιολογούνται και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον Ε.Φ., μέσω της αξιολόγησης τροποποίησης που διενεργείται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της τροποποίησης κοινοποιείται στο δικαιούχο της ενίσχυσης.

Εξαιρούνται :

- τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
- αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης** ή σε χαμηλότερο ποσό του ελάχιστου ορίου του ποσού των 30.000€
- τροποποιήσεις που δεν δύνανται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.

Αυτές με σχετική εισήγηση του ΕΦ, παραπέμπονται στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ**, προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει είτε θετικά είτε αρνητικά, και στη συνέχεια ο ΕΦ ολοκληρώνει την ενέργεια της αξιολόγησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης. Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης τροποποιήσεων, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

12.5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι κάτωθι τροποποιήσεις :

- Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης της πράξης και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας των δαπανών.
- Αύξηση του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Δικαιούχου, καθώς και μείωσή

του κάτω του ορίου που ορίζεται στην παρούσα.

- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικειμένου της πράξης, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους της πράξης και τους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης.
- Αίτημα προσθήκης ΚΑΔ επένδυσης που δεν είναι επιλέξιμος στη δράση και μη συναφής με την πράξη.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι :

- ✓ Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- ✓ Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- ✓ Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των 30.000 ευρώ.
- ✓ Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- ✓ Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
- ✓ Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.
- ✓ Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στην Ενότητα 14.1.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
3. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης, έτσι ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης. Γι' αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.
4. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
5. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, μέτρων.

Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Με τη βεβαίωση αυτή :

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, συμμόρφωση με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο από τον ΕΦ μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει). Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔ/ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων - διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων οι επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις :

- i. Να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους.
- ii. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της.
- iii. Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).
- iv. Να λειτουργούν πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης της πράξης (ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της δραστηριότητάς του κατά τη διάρκεια υλοποίησης ανακαλείται η απόφαση ένταξης και ανακτάται η αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση.
- v. Να δραστηριοποιούνται και να υλοποιούν το επενδυτικό τους σχέδιο σε επιλέξιμους ΚΑΔ της πράξης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- vi. Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης.
- vii. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, να

λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021.

- viii. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ.
- ix. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦ.
- x. Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- xi. Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνουν τον έλεγχο, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.
- xii. Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (βλ. Ενότητα 14.4).
- xiii. Να μην προβούν στη μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Κρήτης.
- xiv. Να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην Ενότητα 12 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης.
- xv. Να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση.
- xvi. Να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).
- xvii. Οι επιχορηγούμενες δαπάνες να αφορούν αποκλειστικά στη λειτουργία της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να μην γίνονται για λογαριασμό τρίτων.
- xviii. Να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, για ειδοποιήσεις από ΟΠΣΚΕ/ΕΦ/ΔΑ/Εθνικά ή Ενωσιακά Ελεγκτικά Όργανα (συνιστάται η παρακολούθηση και του φακέλου της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας).
- xix. Να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη

διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Για περιπτώσεις που περιγράφονται ανωτέρω και για τις οποίες απαιτείται να υλοποιηθεί σχετική αλλαγή οι δικαιούχοι οφείλουν πριν την ανάληψη οποιασδήποτε ενέργειας να υποβάλουν αίτημα τροποποίησης και εφόσον εγκριθεί να προβούν στις ανάλογες για κάθε περίπτωση ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ.

14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται **για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης**, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- i. Να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Κρήτης, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση.
- ii. Να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- iii. Να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.
- iv. Να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).
- v. Να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ).
- vi. Να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται.

Ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 46-50 και το Παράρτημα ΙΧ του Καν. ΕΕ 1060/2021.

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει της υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «ΕΡΓΑΝΗ», ΑΑΔΕ, Γ.Ε.Μ.Η, κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Η ΕΥΔ/ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΕΥΔ / ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής ή/ και επιτόπιας επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στο Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, ενώ ενημερώνεται το ΟΠΣ. Στο Έντυπο δύναται να περιλαμβάνονται και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισμένων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022.

Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Η ΕΥΔ / ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του μέσω του ΟΠΣΚΕ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ /ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν το οριστικό Έντυπο δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον/την Προϊστάμενο/μένη του φορέα που διενήργησε την επαλήθευση, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ με παράλληλη ενημέρωση του ΟΠΣ και κοινοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ στον δικαιούχο.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως ισχύει. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό στον λογαριασμό «ΠΔΕ Αδιάθετα Υπόλοιπα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με την αναγραφή του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) δημοσιονομικών διορθώσεων και του ευαρίθμου της πράξης. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος ενημερώνει την ΕΥΔ/ τον ΕΦ για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας, ο ΕΦ εισηγείται στον Περιφερειάρχη την έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και Ανάκτησης, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και κοινοποιείται στο Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

14.4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται :

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψη του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο να αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεω-εντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, η τοποθεσία του δικαιούχου (εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες), τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
 - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση,
 - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,
 - γ) Να τοποθετεί, σε χώρο που είναι σαφώς ορατός στο κοινό, αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, επισημαίνοντας τη στήριξη από τα Ταμεία.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 [εδώ](#) καθώς και από την ΕΥΔ/ΕΦ.

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησής του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεσή του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C (2022) 6126 final/22-08-2022 /Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.
2. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) opske.gr.
3. Η παρούσα Πρόσκληση θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:
 - της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr),
 - του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
 - και του Ε.Φ. (www.efepae.gr και <https://ank.gr>).
4. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην περιφερειακή μονάδα του ΕΦΕΑΠΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β' - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.
5. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο: <https://app.opske.gr/helpdesk/>

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ Α. Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ Β. Υπόδειγμα Δήλωσης Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis Γ. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κωδικός Αίτησης	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Κατάσταση Αίτησης	
Ημερομηνία Υποβολής Αίτησης	
Διάρκεια Επενδυτικού Σχεδίου	

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

2.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ
Κωδικός Δικαιούχου	
ΑΦΜ Δικαιούχου/ Tax Identification Number (T.I.N.)	
ΔΟΥ	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Αριθμός ΓΕΜΗ	
Είδος Φορέα	
Είδος Επιχείρησης	
Είδος Προσώπου	
Ένδειξη Επιτηδευματία	
Νομική Μορφή	
Είδος Βιβλίων	
Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας	
Συντονιστής Δικαιούχος	
Κωδικός Κανονισμού	

Περιγραφή Κανονισμού	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο	
2ο Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

3.1	NOMIMOI ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ
Δικαιούχος	
Επώνυμο	
Όνομα	
A.Φ.Μ. / TIN	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
Θέση στο Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	

Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

3.2	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)
Δικαιούχος	
Κωδικός	
Περιγραφή	
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

3.3	Κ.Α.Δ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά ΚΑΔ και Εγκατάσταση)
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	

3.4 ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ (μια καταχώρηση ανά μέτοχο/εταίρο)	
Δικαιούχοι	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
ΑΦΜ/Tax Identification Numbers (TIN)	
Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
Αριθμός Εγγράφου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλ. Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

3.5 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	
Δικαιούχοι	
Όνομα	
Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ.	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
Α.Φ.Μ. ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.) LEGAL PERSON	

Είδος Δικαιώματος	<ul style="list-style-type: none"> Έλεγχος μέσω ιδιοκτησίας Δικαίωμα ψήφου Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος Άλλα μέσα
Είδος Ελέγχου	<ul style="list-style-type: none"> Άμεσος Έμμεσος Άμεσος & Έμμεσος
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

3.6	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ *	v-1	v-2	v-3	v-4
	Φορολογικό Έτος (από - έως)				
	Αριθμός Δήλωσης				
	Κωδικός Αριθμός Κύριας Δραστηριότητας				
	ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα Έσοδα				
	Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€) [E3 500]				
	Κέρδη Προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA)				
	Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)				
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)				
	Αξιολογούμενα μεγέθη Δικαιούχου				
	Διαθέσιμα κεφάλαια σε σχέση με το Επενδυτικό Σχέδιο				

*(διαλειτουργικά από ΑΑΔΕ έως έτος v-4)

3.7	ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΣΤΗΣ	
3.7.1	Η επιχείρηση έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
3.7.2	Η επιχείρηση είναι Franchise;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.7.3	Περιλαμβάνονται στο σχέδιο δαπάνες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (Κατηγορίας Α σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022));	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.7.4	Έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (έντυπα E3 & N) για τα έτη 2023 & 2024 στην ΑΑΔΕ;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3.7.5	Λοιπά ειδικά ερωτήματα αίτησης χρηματοδότησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ

4	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ	
	Οι καρτέλες της Δήλωσης συμπληρώνονται με τα στοιχεία για κάθε μια από τις συνεργαζόμενες ή / και συνδεδεμένες επιχειρήσεις με την αιτούσα επιχείρηση (δικαιούχος ενίσχυσης) σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.	
4.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
	Διαχειριστική Χρήση	2024
	Τύπος επιχείρησης	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξάρτητη • Συνεργαζόμενη • Συνδεδεμένη • Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
	Κύκλος Εργασιών	
	Σύνολο Ισολογισμού	

4.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
	Δικαιούχοι	
	Όνοματεπώνυμο	
	Ίδιότητα	
	ΑΦΜ	
	Τ.Ι.Ν	

4.3	ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
	Πίνακας Εταιρικής Σχέσης Συνεργαζόμενης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση και των συνεργαζόμενων των συνδεδεμένων της αιτούσας επιχείρησης	
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
	Α.Φ.Μ	
	TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
	Κύκλος Εργασιών	
	Σύνολο Ισολογισμού	
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)	
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) Κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)
	Κύκλος Εργασιών κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)

Σύνολο Ισολογισμού κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)
---	---------------------------------

4.4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Δικαιούχοι	
Επιχείρηση	
Ίδιότητα	
Ονοματεπώνυμο	
ΑΦΜ	
Τ.Ι.Ν	

4.5	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
	Πίνακας Συνδεδεμένης επιχείρησης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η' ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
Α.Φ.Μ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	
Είστε συνδεδεμένη με άλλη επιχείρηση μέσω διατήρησης μιας εκ των ακόλουθων σχέσεων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης ➤ μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης ➤ μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας ➤ μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της

	επιχείρησης
Τεκμηρίωση	

4.6	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Δικαιούχοι	
Επιχείρηση	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
T.I.N	

4.7	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων της αιτούσας επιχείρησης που επιφέρει αλλαγή μεγέθους	ΝΑΙ*/ΟΧΙ

*Αν ΝΑΙ θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις 2024 & 2023

4.8	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
	Περίοδος αναφοράς : 2024			
	Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης			
	Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
	Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων			
	ΣΥΝΟΛΟ			

5 **ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ**

5.1	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

5.2	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης. (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

5.3	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ της Ενιαίας Επιχείρησης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)
------------	--

Επιχείρηση	
Όνομα Προγράμματος	
Φορέας Χορήγησης Ενίσχυσης	
Αριθμός Πρωτοκόλλου	
Ημερομηνία Έγκρισης	
Ποσό Έγκρισης	
Ποσό Πληρωμής	
Ημερομηνία Πληρωμής	
Τρέχουσα Φάση Εξέλιξης	
Τεκμηρίωση	

6 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

6.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ
Δικαιούχος	
Όνομα	
Επώνυμο	
ΑΦΜ	
TIN	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

6.2	ΤΟΠΟΣ/ΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
Επιλέγεται ο τόπος / οι τόποι υλοποίησης της επένδυσης με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην καρτέλα «Εγκαταστάσεις»	

6.3	ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
Επιλέγονται οι ΚΑΔ επένδυσης ανά εγκατάσταση με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην καρτέλα «ΚΑΔ Εγκατάστασης»	
ΚΑΔ Επένδυσης	
ΦΠΑ μη ανακτήσιμος που δε δύναται να συμψηφιστεί	

6.4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικειμένου	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύνομη περιγραφή	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Στόχοι της επένδυσης	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Κρισιμότητα επένδυσης	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	<i>(Τεκμηρίωση)</i>
Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	<i>(Τεκμηρίωση)</i>

6.5	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ
Δικαιούχοι	
Τόπος Υλοποίησης	<i>(Επιλογή από λίστα)</i>
Κανονισμός / Άρθρο	<i>ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 De minimis</i>
Κατηγορία Δαπάνης	<i>(Επιλογή από λίστα)</i>

Υποκατηγορία Δαπάνης	(Επιλογή από λίστα)
Ανάλυση επιλέξιμης υποκατηγορίας	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
Είδος Δαπάνης	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
ΚΑΔ Επένδυσης	(Επιλογή από λίστα)
Τίτλος Δαπάνης	
Περιγραφή Δαπάνης	
Προσφορά - Τεκμηρίωση	
Μονάδα Μέτρησης Ποσότητας	(Επιλογή από λίστα)
Ποσότητα	
Τιμή Μονάδας	
Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
ΦΠΑ	
Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
Επιλέξιμη δαπάνη	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	
Μη επιχορηγούμενη δαπάνη	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
% Ένταση Ενίσχυσης	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
Δημόσια Δαπάνη	(Συμπληρώνεται αυτόματα)
Ιδιωτική Συμμετοχή	(Συμπληρώνεται αυτόματα)

6.6 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
Κατηγορία Δαπάνης	Συνολικός Επιλέξιμος Π/Υ (€)	Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)	Μη Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)	Δημόσια Δαπάνη
Σύνολα				

Εμφανίζονται οι επιλέξιμες από την πρόσκληση κατηγορίες / υποκατηγορίες δαπανών και τα αντίστοιχα ποσά με βάση τις καταχωρήσεις στην καρτέλα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ»

6.7	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	Ποσό (€)	% του συνολικού Π/Υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)			
A1. Ίδια κεφάλαια			
A2. Δάνεια			
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)			
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ			

6.8	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	
Δικαιούχοι		
Ποσό (€)		
Τρόπος κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής		
Τεκμηρίωση		

(Επιλογή από λίστα)

(Επιλογή από λίστα)

Μέσα υπόλοιπα επαγγελματικών λογαριασμών/ Σύμβαση ή έγκριση ή προέγκριση ή πρόθεση δανείου από Τραπεζικό Ίδρυμα

6.9	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ Ή ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;		ΝΑΙ/ ΟΧΙ
Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;		ΝΑΙ/ ΟΧΙ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Η ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ (Η ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΈΚΔΟΣΗΣ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ		
ΈΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ		
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ		

Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, να αναγράψουν στις παρατηρήσεις το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου,

όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.

6.10	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ / ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ		
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες			24 μήνες

7 ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ - ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

7.1	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ
Υπολογίζεται αυτόματα η βαθμολογία ανά βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης με βάση τις καταχωρήσεις του δικαιούχου και τα στοιχεία που ελήφθησαν διαλειτουργικά καθώς και η συνολική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης.	

7.2	Βαθμολογούμενα Κριτήρια Δικαιούχου			
Κριτήριο	Συντελεστής	Πλήρης Κάλυψη Κριτηρίου	Βαθμολογία Κριτηρίου	Τελική Βαθμολογία
Διαθέσιμα Κεφάλαια σε σχέση με το Συνολικό Προϋπολογισμό του Επενδυτικού Σχεδίου	100%			
Ρυθμός μεταβολής κύκλου εργασιών κατά την τελευταία 2ετία	100%			
Ποσοστό αποτελεσμάτων προ φόρων-τόκων & αποσβέσεων (EBITDA) προς τον κύκλο εργασιών (Κ.Ε.) κατά την τελευταία 2ετία	100%			
Αριθμός Εργαζομένων δικαιούχου (ΕΜΕ μισθωτής εργασίας)	100%			

Η βαθμολογία υπολογίζεται από τις συμπληρώσεις του δικαιούχου στα επεξεργάσιμα πεδία (αυτοαξιολόγηση), τις καταχωρήσεις του δικαιούχου στην αίτηση χρηματοδότησης καθώς και από τα οικονομικά στοιχεία του δικαιούχου που ελήφθησαν διαλειτουργικά.

7.3	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
	<i>Θα πρέπει η απάντηση σε όλα τα πεδία να είναι «ΝΑΙ» προκειμένου να μπορεί να υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησης</i>	
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ /ΟΧΙ
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής .	ΝΑΙ /ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντήριων αρχών που προβλέπονται από του κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ		
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ /ΟΧΙ
Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή.		
	Στο επενδυτικό σχέδιο έχουν ληφθεί υπόψη τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση, μέτρα για την τήρηση των προβλεπόμενων στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027	ΝΑΙ /ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η πλήρωση όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων. **ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ**

7.4	ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	
Κανονισμός (ΕΕ) De minimis - Οριζόντιες Ερωτήσεις		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Δραστηριοποιείστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης (Πρωτογενείς τομείς Γεωργίας και Αλιείας – Υδατοκαλλιέργειας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	
Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	

κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;		
--	--	--

7.5	ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ
------------	--------------------------------------

- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχω δηλώσει στο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
- Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής.
- Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχω στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού μου χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης. Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων της Ένωσης.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, συναινών στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας αυτής καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό

συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία: i) υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης, ii) διαμορφώνουν τον Π/Υ της αίτησης, iii) διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων, iv) οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής.

- Είναι σε γνώση μου ότι σε οποιοδήποτε στάδιο της ως άνω περιγραφόμενης διαδικασίας, δύναται να γίνουν διασταυρώσεις με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση ή/και προσκομισθέντα μετά από αναζήτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία που ελήφθησαν/θα ληφθούν από εθνικές βάσεις δεδομένων και θα χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατσχύνουν των αναγραφόμενων στα δικαιολογητικά ή των δηλωθέντων στην αίτηση και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν/υιοθετηθούν τόσο για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμη ή μη, δηλαδή για την διαπίστωση περί συνδρομής ή μη όρου/προϋπόθεσης συμμετοχής, καθώς και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του κάθε κριτηρίου.
- Είναι σε γνώση μου πως η βαθμολόγηση της αίτησης θα διενεργηθεί βάσει των στοιχείων που δηλώθηκαν από την ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης ή/και ληφθέντων από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ – ΕΡΓΑΝΗ κ.α.) στο ΟΠΣΚΕ για τα οποία αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη τόσο της καταχώρησης στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Ως εκ τούτου το όποιο δυσμενές αποτέλεσμα εξαιτίας λανθασμένων ή/και εκ παραδρομής καταχωρήσεων από μέρους της επιχείρησης βαρύνει αποκλειστικά την ίδια και δεν θα γίνει αποδεκτή ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης που θα υποβληθεί για εκ παραδρομής καταχωρήσεις (οπουδήποτε, ΟΠΣΚΕ / Εθνικές Βάσεις Δεδομένων) οι οποίες οδήγησαν στον υπολογισμό της τελικής βαθμολογίας.
- Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ
--------------------------------------	-------------------

7.6	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ
Τύπος Δικαιολογητικού	(Επιλογή από λίστα)
Παρατηρήσεις	
Επιλογή αρχείου	+ Επιτρεπόμενα αρχεία: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb και δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχεία ανά καταχώρηση.

7.7	Δείκτες Εκροών
	Συμπληρώνονται οι τιμές των δεικτών με βάση τις σχετικές οδηγίες της πρόσκλησης και του helptext του ΟΠΣΚΕ

7.8	Δείκτες Αποτελέσματος
	Συμπληρώνονται οι τιμές των δεικτών με βάση τις σχετικές οδηγίες της πρόσκλησης και του helptext του ΟΠΣΚΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων : .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 MB με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό.

Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, ΓΕΜΗ κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να παράσχει επαρκή τεκμηρίωση στις φόρμες καταχώρησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ
1.	<p><u>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</u></p> <p>Επισημαίνεται ότι στη συγκεκριμένη κατηγορία δικαιολογητικού (02.02.) πλέον των Δικαιολογητικών Νόμιμης Υπόστασης – Νόμιμης Λειτουργίας υποβάλλονται και τα δικαιολογητικά Νόμιμης Εκπροσώπησης.</p> <p>Επιχειρήσεις με νομική μορφή Α.Ε. / Μ.Α.Ε.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 2. Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 3. Πρακτικό της πιο πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης, από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή. <p>Επιχειρήσεις με την νομική μορφή Ε.Π.Ε./Μ.Ε.Π.Ε./Ο.Ε./Ε.Ε./Ι.Κ.Ε./Μ.Ι.Κ.Ε.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 2. Πιστοποιητικό εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό. <p>Για ατομικές επιχειρήσεις</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση).

	<p>Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και πιστοποιητικό μέλους σε ισχύ κατά το έτος υποβολής. 2. Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει). 3. Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής ή Διαχειριστή. 4. Αντίγραφο Μητρώου Μελών με υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου. <p>Για όλες τις λοιπές νομικές μορφές που είναι επιλέξιμες στη δράση και δεν προβλέπονται ανωτέρω :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα <u>σύστασης, εταιρικής σύνθεσης, διοίκησης και εκπροσώπησης</u> που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. 2. Πιστοποιητικό εγγραφής στο αρμόδιο μητρώο (όπου υφίσταται σχετικό μητρώο με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους). <p>Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης – σφραγίδα νομαρχίας, πρωτοδικείου ή ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ ή αρμόδιου φορέα.</p>
2.	<p>02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ</p> <p>Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την οριστική υποβολή της αίτησης <u>χρηματοδότησης</u> στη δράση (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ).</p>
3.	<p>08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας</p> <p>Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, <u>έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την οριστική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.</u></p>
4.	<p>Τεκμηρίωση οικονομικών στοιχείων του φορέα της επένδυσης</p> <p>07.01. Οικονομικά Στοιχεία</p> <p>Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για τις χρήσεις 2023 και 2024 και συγκεκριμένα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισχύον, υποβεβλημένα έντυπα Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης), • Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων : Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης.</u> Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για επιχειρήσεις με υποχρέωση σύνταξης του Υποδείγματος όπου προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. • Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων: Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης.</u>

	<p>Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2023 & 2024 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ»), επισυνάπτονται το ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2022 (εφόσον υπήρχε) ή για όσες χρήσεις απαιτείται.</p>
<p>5.</p>	<p><u>01.01. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ</u></p> <p>Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σε ισχύ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την/ις δραστηριότητες (ΚΑΔ) που αφορά το επενδυτικό σχέδιο (ΚΑΔ Επένδυσης) (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).</p> <p>Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)).</p> <p>Για τις επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης, θα πρέπει να υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση αδειοδοτικού εγγράφου ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.</p> <p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</p>
<p>6.</p>	<p><u>Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού</u></p> <p><u>01.12. Τεκμηρίωση του Αριθμού των ΕΜΕ</u></p> <p>Υποβάλλονται για τα έτη : 2023, 2024 και 2025 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους σφραγισμένη και υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή/και τον λογιστή της επιχείρησης στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. <p>Σημειώνεται ότι για τις επιχειρήσεις με χρήση διαφορετική της 01/01 – 31/12 τα ανωτέρω δικαιολογητικά αποκλειστικά για τα έτη 2023 και 2024 υποβάλλονται για τις χρήσεις 2023 και 2024.</p> <p>Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 250 εργαζόμενοι κατ' έτος να υποβληθούν επιπλέον Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται).</p>

	<p>Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2023 & 2024 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ»), επισυνάπτονται το ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2022 (εφόσον υπήρχε) ή για όσες χρήσεις απαιτείται.</p> <p>Ο έλεγχος του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης, πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και επιβεβαίωσης των βαθμολογούμενων κριτηρίων, θα πραγματοποιηθεί και βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ και θα αναζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ) και του ΕΦΚΑ- NAT.</p>
7.	<p>02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων</p> <p>Εκτύπωση της βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), για όσες επιχειρήσεις υπάρχει σχετική απαίτηση, από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων.</p> <p><i>Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν είναι υπόχρεος εγγραφής, θα το δηλώνει αναλόγως στην υπεύθυνη δήλωση (Υπόδειγμα Γ) που προβλέπεται στο σχετικό σημείο παρέχοντας και τη σχετική τεκμηρίωση.</i></p>
8.	<p>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr σύμφωνα με το Υπόδειγμα Γ στο Παράρτημα VIII.</p> <p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την σχετική ιδιότητα.</p>
9.	<p>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</p> <p>Δήλωση από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ σύμφωνα με το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ (Υπόδειγμα Α) στο Παράρτημα VIII με τα στοιχεία της χρήσης 2024.</p> <p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και <u>όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</p> <p>Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (2023), υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους, θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση μεγέθους για δύο χρήσεις 2024 & 2023 ή όσες απαιτείται προκειμένου να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα για μέγεθος της επιχείρησης.</p>
10.	<p>09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Β στο Παράρτημα VIII.</p> <p>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και <u>όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</p>
11.	<p>01.03 Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες:</p> <p>Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, θα υποβάλλονται κατ' αναλογία τα εξής:</p>

	<p>1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. δικαιολογητικά με α/α 1).</p> <p>2. Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για τις χρήσεις 2023 και 2024 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισχύον, υποβεβλημένα έντυπα Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης), • Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων : Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης.</u> • Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων : Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης.</u> Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για επιχειρήσεις με υποχρέωση σύνταξης του Υποδείγματος όπου προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. <p>3. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2023, 2024 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. - Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 250 εργαζόμενοι κατ' έτος (αθροιστικά για την δικαιούχο και τις τυχόν συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) να υποβληθούν επιπλέον Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). <p><i>Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2023 & 2024 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους (βλ. Παράρτημα V «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2022 ή για όσες χρήσεις απαιτούνται.</i></p> <p><i>Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, για την ίδια ημερολογιακή και χρονολογική περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία.</i></p> <p>Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.</p>
12.	<u>06.05 Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας</u>

	<p>Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β'841/2022)):</p> <p>Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙ «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας».</p>
<p>13.</p>	<p><u>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</u></p> <p>Στοιχεία για την τεκμηρίωση δυνατότητας κάλυψης Διαθέσιμων Κεφαλαίων</p> <p>Για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων (τυπική προϋπόθεση συμμετοχής) και τη βαθμολόγηση του κριτηρίου 1 «Διαθέσιμα Κεφάλαια σε σχέση με τον Συνολικό Π/Υ του Επενδυτικού Σχεδίου» του παραρτήματος IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» απαιτείται η υποβολή των παρακάτω, ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που συμπληρώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης.</p> <p><i>Επισημαίνεται ότι δύναται να γίνει συνδυασμός των κάτωθι περιπτώσεων με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών.</i></p> <p><u>Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</u></p> <p>Βεβαίωση μέσου υπολοίπου εταιρικών/επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών, στους οποίους είναι δικαιούχος η επιχείρηση, <u>του τελευταίου ημερολογιακού μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.</u></p> <p>π.χ. Αιτήσεις που υποβάλλονται το μήνα Ιανουάριο θα υποβάλλουν βεβαίωση για το μήνα Δεκέμβριο (1η έως 31η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν το μήνα Φεβρουάριο θα υποβάλλουν βεβαίωση του μηνός Ιανουαρίου κ.ο.κ.</p> <p>Για τις ατομικές επιχειρήσεις οι βεβαιώσεις δύναται να είναι είτε από λογαριασμούς όψεως ή από εμπορικούς (να φαίνεται στη βεβαίωση) ή από δηλωμένους επαγγελματικούς λογαριασμούς στην ΑΑΔΕ (θα πρέπει να επισυνάπτεται επιπλέον και η σχετική εκτύπωση από την εφαρμογή Διαχείρισης Επαγγελματικών Λογαριασμών της ΑΑΔΕ προς τεκμηρίωση, στην οποία ο λογαριασμός της επιχείρησης για τον οποίο υποβάλλεται βεβαίωση μέσου υπολοίπου, θα πρέπει να εμφανίζεται σε κατάσταση «Επιβεβαιωμένος»).</p> <p>Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει και με μέσα υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του.</p> <p>Σημειώνεται ότι σε περίπτωση βεβαιώσεων σε ξένο νόμισμα, η μετατροπή αυτών θα πραγματοποιείται με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία (βάσει της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που ισχύει κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκάστοτε προσκομισθείσας βεβαίωσης.</p> <p>Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων, οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του</p>

	<p>Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, https://www.consilium.europa.eu/el/policies), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT.</p> <p><u>B. ΔΑΝΕΙΟ</u></p> <p>Πρόθεση, προέγκριση ή έγκριση ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ.</p> <p>Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επωνυμία και ΑΦΜ της δικαιούχου επιχείρησης, • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης, • Αναφορά στη χορήγηση του στο πλαίσιο της δράσης, • Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου, • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του, • Το επιτόκιο, • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για τη χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης <u>δεν</u> θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επίσης στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών (της επιχείρησης) και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια (βάσει βεβαιώσεων μέσου υπολοίπου), προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης/εξασφάλισης. <p><u>Επισημαίνεται ότι υποβαλλόμενο δικαιολογητικό θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και να αφορά αποκλειστικά το δικαιούχο και όχι εταίρο/μέτοχο αυτού.</u></p> <p>Ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.</p>
<p>14.</p>	<p><u>07.05. Άλλα Φορολογικά Έντυπα</u></p> <p>Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Βασικών Στοιχείων Οντότητας / Επιχείρησης από την ΑΑΔΕ (myAADE) με ημερομηνία εκτύπωσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας δημοσίευσης της πρόσκλησης της δράσης όπου θα αποτυπώνονται τα Ιστορικά Στοιχεία Διεύθυνσης Άσκησης Δραστηριότητας συμπεριλαμβανομένης και της Βεβαίωσης Ιστορικού Μεταβολών Εγκαταστάσεων Εσωτερικού προκειμένου να πιστοποιείται με ασφάλεια ότι το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε υφιστάμενη/ες εγκαταστάσεις (έδρα ή υποκατάστημα) που <u>βρίσκεται/βρίσκονται εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας Κρήτης πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης.</u></p>

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

- Ο ηλεκτρονικός φάκελος υποψηφιότητας θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα ως ανωτέρω δικαιολογητικά σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).
- Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα. Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να προσκομιστούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Δράσης δραστηριότητες.

Σημειώνεται ότι :

- Σε περίπτωση διψήφιων ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες τριψήφιων, τετραψήφιων, πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση τριψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες τετραψήφιων, πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση εξαψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων ΚΑΔ.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
10.1					Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος
10.3					Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
			10.41.11		Παραγωγή στεατίνης, λαδιού με την ονομασία "saindoux" (από χοιρινό λίπος), ελαιοστεατίνης, ελαιομαργαρίνης και στεατέλαιου, που δεν έχουν γαλακτωματοποιηθεί ούτε αναμειχθεί ούτε παρασκευασθεί αλλιώς
			10.41.19		Παραγωγή άλλων ζωικών λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, εξευγενισμένων ή μη, αλλά όχι χημικά μεταποιημένων
		10.41.2			Παραγωγή φυτικών ελαίων, που διαθέτονται ακατέργαστα
		10.41.3			Παραγωγή χονδραδιών βαμβακιού (linter)
		10.41.4			Παραγωγή ελαιοπιττών και άλλων στερεών κατάλοιπων φυτικών λιπών ή ελαίων· αλευριών και χονδράλευρων από ελαιούχους σπόρους ή καρπούς
		10.41.5			Παραγωγή εξευγενισμένων ελαίων, εκτός των καταλοίπων
		10.41.6			Παραγωγή ζωικών ή φυτικών λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, υδρογονωμένων, εστεροποιημένων, αλλά χωρίς να έχουν υποστεί περαιτέρω παρασκευή
		10.41.7			Παραγωγή φυτικών κηρών (εκτός από τα τριγλυκερίδια) - γαλακτωμάτων δέρματος (δερματέλαιων)· κατάλοιπων της επεξεργασίας λιπαρών ουσιών ή ζωικών ή φυτικών κηρών
		10.41.9			Εργασίες υπεργολαβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής ελαίων και λιπών
	10.42				Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.5					Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων
10.6					Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων· παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.7					Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων
10.8					Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής
10.9					Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών

11				<i>Ποτοποιία</i>
13				<i>Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών</i>
14				<i>Κατασκευή ειδών ένδυσης</i>
15				<i>Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών</i>
16				<i>Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής</i>
17				<i>Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων</i>
18				<i>Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων</i>
	20.11			Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
	20.12			Παραγωγή χρωστικών υλών
		20.13.2		Παραγωγή χημικών στοιχείων π.δ.κ.α· ανόργανων οξέων και ενώσεων
		20.13.3		Παραγωγή αλογονωμένων μετάλλων· υποχλωριωδών, χλωρικών και υπερχλωρικών
		20.13.4		Παραγωγή σουλφιδίων, θειικών αλάτων· νιτρικών, φωσφορικών και ανθρακικών αλάτων
		20.13.5		Παραγωγή αλάτων άλλων μετάλλων
		20.13.6		Παραγωγή άλλων βασικών ανόργανων χημικών ουσιών
		20.13.9		Εργασίες υπεργολαβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής άλλων βασικών ανόργανων χημικών ουσιών
	20.14			Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
	20.15			Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
	20.16			Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
	20.17			Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.2				Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
20.3				Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.4				Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης, αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.5				Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων
20.6				Παραγωγή μη φυσικών ινών
21				<i>Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων</i>
22				<i>Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες</i>
23				<i>Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων</i>
24.1				Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
24.2				Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
24.3				Κατασκευή άλλων προϊόντων πρωτογενούς επεξεργασίας χάλυβα
	24.41			Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
	24.42			Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
	24.43			Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
	24.44			Παραγωγή χαλκού
	24.45			Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων

24.5				Χύτευση μετάλλων
25.1				Κατασκευή δομικών μεταλλικών προϊόντων
25.2				Κατασκευή μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
		25.30.1		Κατασκευή ατμογεννητριών και μερών τους
		25.30.9		Εργασίες υπερβολαβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας κατασκευής ατμογεννητριών, εκτός των λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
25.5				Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση· κονιομεταλλουργία
25.6				Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων· μεταλλοτεχνία
25.7				Κατασκευή μαχαιροπίρουνων, εργαλείων και σιδηρικών
25.9				Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων
26				Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
27				Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
28				Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
29				Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30.1				Ναυπήγηση πλοίων και σκαφών
30.9				Κατασκευή εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31				Κατασκευή επίπλων
32				Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
33				Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
45.2				Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
		45.40.5		Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μοτοσικλετών και μοτοποδήλατων
			46.21.11	Χονδρικό εμπόριο δημητριακών
			46.21.12	Χονδρικό εμπόριο σπόρων (εκτός των ελαιούχων σπόρων)
			46.21.13	Χονδρικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων και καρπών
			46.21.14.01	Χονδρικό εμπόριο αλευριών και χονδράλευρων από ελαιούχους σπόρους ή καρπούς εκτός του σιναπιού
			46.21.14.02	Χονδρικό εμπόριο αλευριών, χονδράλευρων και σβόλων κρέατος, ακατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση, υπολειμμάτων ζωικού λίπους
			46.21.14.04	Χονδρικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων για τροφή ζώων
			46.21.14.05	Χονδρικό εμπόριο άχυρων και σανού (χορτονομής)
			46.21.14.06	Χονδρικό εμπόριο βιολογικών ζωοτροφών
			46.21.14.07	Χονδρικό εμπόριο ελαιοπιτών και άλλων στερεών κατάλοιπων φυτικών λιπών ή ελαίων
			46.21.14.08	Χονδρικό εμπόριο κατάλοιπων παραγωγής αμύλου, ζυθοποιίας και παρόμοιων κατάλοιπων
			46.21.14.09	Χονδρικό εμπόριο παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
			46.21.14.10	Χονδρικό εμπόριο πίτουρου, πιτουράλευρων και άλλων κατάλοιπων από την επεξεργασία δημητριακών
			46.21.14.11	Χονδρικό εμπόριο σβόλων δημητριακών
			46.21.14.12	Χονδρικό εμπόριο φυτικών αλευριών και χονδράλευρων, για τροφή ζώων

			46.21.14.13	Χονδρικό εμπόριο φυτικών υλών και φυτικών απορριμμάτων, για τροφή ζώων
			46.21.14.14	Χονδρικό εμπόριο χονδράλευρου και σβόλων τριφυλλίου (alfalfa)
			46.21.19.01	Χονδρικό εμπόριο - μετά από εισαγωγή - άφρुकτου καφέ
			46.21.19.02	Χονδρικό εμπόριο άλλων φυτικών πρώτων υλών
			46.21.19.03	Χονδρικό εμπόριο βαλάτας, γουταπέρκας, γουαγιούλης, τσίκλας, λάκας, ρητινών, κομμεορητινών, βάλασμων και παρόμοιων φυσικών κόμμεων
			46.21.19.04	Χονδρικό εμπόριο βαμβακιού, εκκοκκισμένου ή μη
			46.21.19.05	Χονδρικό εμπόριο γιούτας, λιναριού, κάνναβης, σιζάλ και άλλων υφαντικών ινών, ακατέργαστων
			46.21.19.06	Χονδρικό εμπόριο εκκοκκισμένου βαμβακιού
			46.21.19.07	Χονδρικό εμπόριο ζαχαροκάλαμων και ζαχαρότευτλων
			46.21.19.08	Χονδρικό εμπόριο κεριών εντόμων και σπαρματσέτων
			46.21.19.09	Χονδρικό εμπόριο λοβού και φλοιού καφέ (άφρुकτου)
			46.21.19.10	Χονδρικό εμπόριο μη εκκοκκισμένου (σύσπορου) βαμβακιού
			46.21.19.12	Χονδρικό εμπόριο ρητίνης
			46.21.19.13	Χονδρικό εμπόριο σπέρματος βοοειδών
			46.21.19.14	Χονδρικό εμπόριο σφουγγαριών
			46.21.19.15	Χονδρικό εμπόριο φτερών και πούπουλων και δερμάτων πουλιών με φτερά και πούπουλα
			46.21.19.16	Χονδρικό εμπόριο φυκιών και άλλων αλγών, νωπών ή αποξηραμένων
			46.21.19.17	Χονδρικό εμπόριο φυσικού καουτσούκ
			46.21.19.18	Χονδρικό εμπόριο φυσικού φελλού, ακατέργαστου ή απλής κατεργασίας
			46.21.19.20	Χονδρικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α.
			46.21.19.21	Χονδρικό εμπόριο φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς, ξηρών
			46.21.19.22	Χονδρικό εμπόριο φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς, φρέσκων
			46.21.19.23	Χονδρικό εμπόριο ωμών εντοσθίων, μη βρώσιμων, υποπροϊόντων
46.22				Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.23				Χονδρικό εμπόριο ζώντων ζώων
46.24				Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31				Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
46.32				Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
46.33				Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
46.34				Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36				Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37				Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
	46.38.2			Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων
46.39				Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού

46.4				Χονδρικό εμπόριο ειδών οικιακής χρήσης
46.5				Χονδρικό εμπόριο εξοπλισμού πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων
	46.66			Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
		46.69.11		Χονδρικό εμπόριο εξοπλισμού μεταφορών, εκτός από τα μηχανοκίνητα οχήματα, τις μοτοσυκλέτες και τα ποδήλατα
		46.69.12		Χονδρικό εμπόριο προμηθειών που σχετίζονται με μηχανήματα και είδη εξοπλισμού
		46.69.13		Χονδρικό εμπόριο εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
		46.69.14		Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για τη βιομηχανία τροφίμων, ποτών και καπνού
		46.69.15		Χονδρικό εμπόριο επαγγελματικών ηλεκτρικών μηχανημάτων, άλλων ηλεκτρικών συσκευών και υλικών επαγγελματικής ή οικιακής χρήσης
		46.69.19		Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων, συσκευών και εξοπλισμού γενικής και ειδικής χρήσης
			46.69.20.01	Χονδρικό εμπόριο άλλων εμβολοφόρων κινητήρων εσωτερικής καύσης, των οποίων η ανάφλεξη γίνεται με συμπίεση
			46.69.20.02	Χονδρικό εμπόριο άλλων πλαστικών προϊόντων συσκευασίας επαγγελματικής χρήσης
			46.69.20.03	Χονδρικό εμπόριο αντλητικών συγκροτημάτων
			46.69.20.04	Χονδρικό εμπόριο κενών φιαλών οξυγόνου και άλλων αερίων υπό πίεση
			46.69.20.05	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για εκτύπωση υφασμάτων
			46.69.20.06	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την προστασία του περιβάλλοντος, που χρησιμοποιούνται σε πλοία και ναυπηγεία
			46.69.20.07	Χονδρικό εμπόριο συσκευών και εργαλείων εκτύπωσης, (περιλαμβανομένων των τελάρων μεταξοτυπίας)
			46.69.20.08	Χονδρικό εμπόριο υδρόμετρων, θερμομέτρων, πυρόμετρων, βαρόμετρων, υγρόμετρων και ψυχρόμετρων
			46.69.20.09	Χονδρικό εμπόριο φίλτρων ενεργού άνθρακα
			46.69.20.10	Χονδρικό εμπόριο φίλτρων και διατάξεων καθαρισμού νερού και αέρα
			46.69.20.11	Χονδρικό εμπόριο φίλτρων και συστημάτων ελέγχου καυσαερίων
			46.69.20.12	Χονδρικό εμπόριο φίλτρων λαδιού, φίλτρων βενζίνης και φίλτρων εισαγωγής αέρα για κινητήρες εσωτερικής καύσης
			46.69.20.13	Χονδρικό εμπόριο φούρνων, καυστήρων, κλιβάνων και των μερών τους
			46.69.20.14	Χονδρικό εμπόριο φυγοκεντρικών αντλιών για υγρά, άλλων αντλιών και ανυψωτών υγρών
			46.69.20.15	Χονδρικό εμπόριο φυγοκεντρικών μηχανών π.δ.κ.α.
			46.69.20.16	Χονδρικό εμπόριο ψυκτικών θαλάμων και παρόμοιων ειδών
			46.69.20.17	Χονδρικό εμπόριο τρισδιάστατων εκτυπωτών (3d printers)
	46.71			Χονδρικό εμπόριο στερεών, υγρών και αέριων καυσίμων και συναφών προϊόντων
	46.72			Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
	46.73			Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής
	46.74			Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
	46.75			Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων

			46.76.11	Χονδρικό εμπόριο χαρτιού και χαρτονιού
			46.76.12	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών ινών
			46.76.13	Χονδρικό εμπόριο πλαστικών και ελαστικού σε πρωτογενείς μορφές
			46.76.19.01	Χονδρικό εμπόριο αγωγών, σωλήνων και μάνικων, από βουλκανισμένο ελαστικό, εκτός του σκληρού ελαστικού
			46.76.19.02	Χονδρικό εμπόριο ακρυλικών φύλλων
			46.76.19.03	Χονδρικό εμπόριο άλλων αυτοκόλλητων ταινιών, πλακών, λωρίδων, φύλλων, μεμβρανών, λεπτών φύλλων, ταινιών, σε ρολά και άλλες ταινίες σε επίπεδες μορφές από πλαστικές ύλες π.δ.κ.α.
			46.76.19.04	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών από άσφαλτο ή από παρόμοια υλικά
			46.76.19.05	Χονδρικό εμπόριο άλλων ορυκτών π.δ.κ.α.
			46.76.19.06	Χονδρικό εμπόριο άλλων πλακών, φύλλων, μεμβρανών, λεπτών φύλλων και λωρίδων από πλαστικές ύλες, κυψελώδεις
			46.76.19.07	Χονδρικό εμπόριο άλλων πλακών, φύλλων, μεμβρανών, λεπτών φύλλων και λωρίδων από πλαστικές ύλες, μη κυψελώδεις
			46.76.19.08	Χονδρικό εμπόριο άλλων σωλήνων, μη μεταλλικών
			46.76.19.09	Χονδρικό εμπόριο ασφαλτικών μειγμάτων με βάση τη φυσική άσφαλτο ή το φυσικό βιτούμιο, το βιτούμιο του πετρελαίου, την ορυκτή πίσσα ή πισσάσφαλτο
			46.76.19.10	Χονδρικό εμπόριο αυτοκόλλητων ταινιών, πλακών, λωρίδων, φύλλων, μεμβρανών, λεπτών φύλλων, ταινιών, σε ρολά και άλλες επίπεδες μορφές από πλαστικές ύλες, πλάτους ≥ 20 cm
			46.76.19.11	Χονδρικό εμπόριο βιτούμιου και ασφάλτου, φυσικών, ασφαλτιτών και ασφαλτικών πετρωμάτων
			46.76.19.12	Χονδρικό εμπόριο γυαλιού σε μάζα, σε σφαίρες (εκτός από τις μικροσφαίρες), σε ράβδους ή σε σωλήνες, ακατέργαστου
			46.76.19.13	Χονδρικό εμπόριο κισηρόλιθων (ελαφρόπετρων), σμύριδας, φυσικού κορούνδιου, φυσικού γρανάτη και άλλων φυσικών λειαντικών
			46.76.19.16	Χονδρικό εμπόριο μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α., εκτός από μαλλιά από σκουριές ψφικαμίνων, ορυκτά μαλλιά και αντικείμενα θερμο/ηχομονωτικών υλικών
			46.76.19.17	Χονδρικό εμπόριο μονόινων νημάτων > 1 mm, σε ράβδους κάθε είδους και καθορισμένες μορφές, από πλαστικές ύλες
			46.76.19.18	Χονδρικό εμπόριο νταμιτζάνων, μπουκαλιών, φιαλών, και παρόμοιων ειδών από πλαστικές ύλες
			46.76.19.19	Χονδρικό εμπόριο οινολάσπης, τρυγίας
			46.76.19.20	Χονδρικό εμπόριο πλακών, φύλλων, μεμβρανών, λεπτών φύλλων και λωρίδων από πλαστικές ύλες, που δεν είναι ενισχυμένες ή κατά παρόμοιο τρόπο συνδυασμένες με άλλα υλικά
			46.76.19.21	Χονδρικό εμπόριο πολτού τεύτλων, υπολείμματος εκχύλισης σακχάρου (βαγάσσης) και άλλων υπολειμμάτων από την παραγωγή ζάχαρης
			46.76.19.22	Χονδρικό εμπόριο πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων (εκτός των βιομηχανικών διαμαντιών) ακατέργαστων ή απλώς κομμένων ή χονδρικά διαμορφωμένων
			46.76.19.23	Χονδρικό εμπόριο σογιέλαιου, αραχιδέλαιου, ελαιόλαδου, ηλιέλαιου, καρδαμέλαιου, βαμβακέλαιου, κραμβέλαιου, γογγυλέλαιου (colza oil) και ελαίου σινάπης, ακατέργαστων για βιομηχανική χρήση
			46.76.19.24	Χονδρικό εμπόριο στεατίνης

				Χονδρικό εμπόριο τεχνητού γραφίτη, κολλοειδούς ή ημικολλοειδούς γραφίτη, παρασκευασμάτων με βάση το γραφίτη ή άλλο άνθρακα υπό μορφή ημικατεργασμένων προϊόντων
			46.76.19.25	
			46.76.19.26	Χονδρικό εμπόριο τεχνητού κορούνηδου
			46.76.19.27	Χονδρικό εμπόριο υλικών εμφιάλωσης υγρών τροφίμων, εκτός από γυάλινα
			46.76.19.28	Χονδρικό εμπόριο υφασμάτων πλεγμάτων ελαστικών αυτοκινήτων από νήματα υψηλής συνεκτικότητας, που αποτελούνται από νάλιον ή άλλα πολυαμίδια, πολυεστέρες ή βισκόζη
			46.76.19.29	Χονδρικό εμπόριο υφασμάτων κλωστοϋφαντουργίας, εμποτισμένων, επενδυμένων ή επικαλυμμένων π.δ.κ.α.
			46.76.19.31	Χονδρικό εμπόριο φυτικών κηρών (εκτός από τα τριγλυκερίδια), γαλακτωμάτων δέρματος (δερματέλαιων), κατάλοιπων της επεξεργασίας λιπαρών ουσιών ή ζωικών ή φυτικών κηρών
			46.77.10.01	Χονδρικό εμπόριο αλκαλικών κατάλοιπων από την κατεργασία του ξυλοπολτού, εκτός από το ταλλέλαιο
			46.77.10.02	Χονδρικό εμπόριο άλλων υπολειμμάτων βαμβακιού, ξεφτιδιών
			46.77.10.03	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων από ανθρώπινα μαλλιά
			46.77.10.04	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων αργίλιου
			46.77.10.05	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
			46.77.10.06	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων νικέλιου
			46.77.10.07	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων χαλκού
			46.77.10.08	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων χρυσού ή επιχρυσωμένου μετάλλου, λευκόχρυσου (πλατίνας) και άλλων πολύτιμων μετάλλων
			46.77.10.09	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων τεχνητών ινών
			46.77.10.11	Χονδρικό εμπόριο μεταχειρισμένων σιδερένιων βαρελιών
			46.77.10.12	Χονδρικό εμπόριο παλαιών σιδήρων και μετάλλων (scrap)
			46.77.10.13	Χονδρικό εμπόριο παλαιών σιδήρων και μετάλλων, κατάλληλων για επαναχρησιμοποίηση
			46.77.10.14	Χονδρικό εμπόριο παλαιών σιδήρων και μετάλλων, κατάλληλων για επαναχρησιμοποίηση, μετά από κοπή
			46.77.10.15	Χονδρικό εμπόριο πριονιδιών και υπολειμμάτων ξυλείας
			46.77.10.16	Χονδρικό εμπόριο ρακών, άχρηστων σπάγγων, κορδονιών, σχοινιών και καλωδίων και φθαρμένων ειδών από υφαντικά υλικά
			46.77.10.17	Χονδρικό εμπόριο σιδηρούχων απορριμμάτων και υπολειμμάτων
			46.77.10.18	Χονδρικό εμπόριο σκωριών, σταχτών και άλλων απορριμμάτων από παραγωγή σιδήρου ή χάλυβα
			46.77.10.19	Χονδρικό εμπόριο σταχτών και υπολειμμάτων που περιέχουν κυρίως αργίλιο
			46.77.10.20	Χονδρικό εμπόριο σταχτών και υπολειμμάτων που περιέχουν κυρίως βανάδιο ή άλλα μέταλλα ή μεταλλικές ενώσεις
			46.77.10.21	Χονδρικό εμπόριο σταχτών και υπολειμμάτων που περιέχουν κυρίως χαλκό, ψευδάργυρο ή μόλυβδο
			46.77.10.22	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων βαμβακιού, εκτός από ξεφτίδια
			46.77.10.23	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων δέρματος, πριονιδιού, σκόνης και αλευριού δέρματος
			46.77.10.24	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων και θραυσμάτων γυαλιού

				46.77.10.25	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων μαλλιού ή λεπτίνων ή χονδρόινων ζωικών τριχών
				46.77.10.26	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων μεταξιού, μη λαναρισμένων ή κτενισμένων
				46.77.10.27	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων φελλού
				46.77.10.28	Χονδρικό εμπόριο υπολειμμάτων χαρτιού και χαρτονιού
				46.77.10.29	Χονδρικό εμπόριο φθαρμένων ειδών ρουχισμού και άλλων φθαρμένων ειδών
				46.77.10.30	Χονδρικό εμπόριο φυτικών απορριμμάτων και φυτικών υπολειμμάτων
				46.77.10.31	Χονδρικό εμπόριο ωμών εντοσθίων απορριμμάτων, μη βρώσιμων
46.9					Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
55.1					Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.3					Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
	82.92				Δραστηριότητες συσκευασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

A/A	Περιγραφή Κριτηρίων	Μέγιστος Βαθμός
1	Διαθέσιμα Κεφάλαια σε σχέση με τον Συνολικό Π/Υ του Επενδυτικού Σχεδίου	30
2	Ρυθμός μεταβολής κύκλου εργασιών κατά την τελευταία 2ετία	30
3	Ποσοστό αποτελεσμάτων προ φόρων- τόκων & αποσβέσεων (EBITDA) προς τον κύκλο εργασιών (Κ.Ε.) κατά την τελευταία 2ετία	30
4	Αριθμός Εργαζομένων της Επιχείρησης (ΕΜΕ Μισθωτής Εργασίας)	10

Διευκρινίζεται ότι ως έτος «ν» λαμβάνεται υπόψη το έτος που υποβάλλεται η αίτηση χρηματοδότησης.

Κριτήριο 1 (Δ1) : Διαθέσιμα Κεφάλαια σε σχέση με τον Συνολικό Π/Υ του Επενδυτικού Σχεδίου

Το κριτήριο 1 υπολογίζει το ποσοστό των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με το συνολικό προϋπολογισμό της επένδυσης. Η απόδειξη διαθέσιμων κεφαλαίων μπορεί να γίνει με τους κάτωθι τρόπους:

1. με ίδια Κεφάλαια της Επιχείρησης,
2. με δανεισμό (σύμβαση ή έγκριση ή προέγκριση ή πρόθεση) από Τράπεζα,
3. με συνδυασμό των ανωτέρω.

(Τα σχετικά δικαιολογητικά για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ»)

Οι δείκτης υπολογίζεται ως εξής :

$$\Delta 1 = \text{Διαθέσιμα Κεφάλαια} / \text{Συνολικός Προϋπολογισμός Επενδυτικού Σχεδίου}$$

Βαθμολόγηση Κριτηρίου :

- I. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη* ή ίση από 0,25 τίθεται **Βαθμός =0**.
- II. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 τίθεται **Βαθμός = 30**.
- III. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μεγαλύτερη από 0,25 και μικρότερη από 1 ο βαθμός υπολογίζεται από τον τύπο: **Βαθμός = 30 *Δ1**

***Επισημαίνεται ότι :** η κάλυψη τουλάχιστον 25% του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΣ αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη δράση και η τιμή του παραπάνω δείκτη (Δ1) δε δύναται να είναι μικρότερη του 0,25. Εφόσον η τιμή είναι μικρότερη από 0,25 το κριτήριο βαθμολογείται με μηδέν (0) **και η αίτηση θα απορριφθεί.**

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση που δεν προκύπτει ασφαλώς από τα δικαιολογητικά υποβολής ότι το ποσοστό των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με το συνολικό προϋπολογισμό της επένδυσης δεν είναι τουλάχιστον ίσο με 25% τότε η αίτηση χρηματοδότησης **απορρίπτεται**.

Κριτήριο 2 (Δ2) : Ρυθμός μεταβολής κύκλου εργασιών κατά την τελευταία 2ετία (ν-2, ν-3)

Το κριτήριο 2 υπολογίζει τον ρυθμό μεταβολής του κύκλου εργασιών (κωδικός 500 του Ε3) κατά την τελευταία 2ετία. Ο δείκτης υπολογίζεται ως εξής:

$$\Delta 2 = [(KE \nu-2) - (KE \nu-3)] / |KE \nu-3|$$

Βαθμολόγηση Κριτηρίου :

- I. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη ή ίση με -0,5, τίθεται **Βαθμός=0**.
- II. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 τίθεται **Βαθμός=30**.
- III. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μεγαλύτερη από -0,5 και μικρότερη από 1 ο βαθμός υπολογίζεται από τον τύπο: **Βαθμός = 20*(Δ2+0,5)**.
- IV. Στην περίπτωση που ο ΚΕ ν-2 είναι αρνητικός αριθμός τίθεται **Βαθμός=0**.
- V. Στην περίπτωση που ο ΚΕ ν-2 είναι θετικός αριθμός και ο ΚΕ ν-3 είναι μηδέν τότε τίθεται **Βαθμός=30**.

Κριτήριο 3 (Δ3) : Ποσοστό αποτελεσμάτων προ φόρων- τόκων & αποσβέσεων (EBITDA) προς τον κύκλο εργασιών (Κ.Ε.) κατά την τελευταία 2ετία (ν-2, ν-3)

Το κριτήριο 3 υπολογίζει το ποσοστό αποτελεσμάτων προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (κωδικός 524 του Ε3) ως προς τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης (κωδικός 500 του Ε3). Ο δείκτης υπολογίζεται ως εξής:

$$\Delta 3 = (\text{Μ.Ο. EBITDA προς Κ.Ε. κατά την 2ετία}) = [(EBITDA \nu-3/KE \nu-3) + (EBITDA \nu-2/KE \nu-2)] / 2$$

- I. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη ή ίση από 0, τίθεται **Βαθμός=0**.
- II. Στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι ίση ή μεγαλύτερη από 0,5, τίθεται **Βαθμός=30**.
- III. Στην περίπτωση που η του δείκτη είναι μεγαλύτερη από 0 και μικρότερη από 0,5 ο βαθμός υπολογίζεται από τον τύπο: **Βαθμός = 60*Δ3**
- IV. Στην περίπτωση που ο ΚΕ ν-3 ή/και ν-2 είναι μηδέν ή αρνητικός αριθμός τίθεται **Βαθμός=0**.

Κριτήριο 4 : Αριθμός Εργαζομένων της Επιχείρησης (ΕΜΕ Μισθωτής Εργασίας) κατά το έτος ν-1

Το κριτήριο 4 βαθμολογεί την υφιστάμενη απασχόληση εργαζομένων στην επιχείρηση κατά το ημερολογιακό έτος ν-1. Κάθε ετήσια μονάδα εργασίας (Ε.Μ.Ε.) βαθμολογείται με 2,5 μονάδες. Κλάσματα Ε.Μ.Ε. βαθμολογούνται ανάλογα.

Στην περίπτωση που κατά το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης η επιχείρηση απασχόλησε περισσότερες των τεσσάρων (4) Ε.Μ.Ε. το κριτήριο λαμβάνει τον μέγιστο **βαθμό δέκα (10)**.

Ειδικότερα βαθμολογείται η υφιστάμενη απασχόληση σε ΕΜΕ κατά το ημερολογιακό έτος $v-1$. Η βαθμολογία υπολογίζεται ως εξής :

- Εάν $ΕΜΕ_{(v-1)} \leq 0$, **Βαθμός = 0**.
- Εάν $0 < ΕΜΕ_{(v-1)} \leq 4$, **Βαθμός = $ΕΜΕ_{(v-1)} * 2,5$**
- Εάν $ΕΜΕ_{(v-1)} > 4$, **Βαθμός = 10**

Σημειώνεται ότι στον αριθμό απασχολούμενων (ΕΜΕ) του βαθμολογούμενου κριτηρίου λαμβάνονται υπόψη μόνο εργαζόμενοι που δηλώνονται στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Ο αριθμός των ΕΜΕ θα αναζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ) κατά την αξιολόγηση της αίτησης. Κατά την υποβολή της αίτησης η βαθμολογία υπολογίζεται με βάση τη δήλωση της επιχείρησης στο σχετικό πεδίο του ΟΠΣΚΕ.

Επισημαίνεται ότι : Στο αποτέλεσμα όλων των μαθηματικών πράξεων που εκτελούνται από το ΟΠΣΚΕ προκειμένου να υπολογιστεί η βαθμολογία του κάθε επί μέρους κριτηρίου, αλλά και η συνολική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης, πραγματοποιείται αποκοπή στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο για να είναι επιλέξιμο ανέρχεται σε 30 βαθμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. «**Ανεξάρτητη επιχείρηση**» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. «**Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις**» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
- β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
- γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
- δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3. «**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις**» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρων του καταστατικού της τελευταίας·
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας,

μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- 1) οι μισθωτοί,
- 2) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- 3) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- 4) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν.

Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Για την επαλήθευση/πιστοποίηση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα παραδοτέα, τα οποία υποβάλλονται με την αίτηση επαλήθευσης/πιστοποίησης:

A. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

A/A	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	09.05.	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, στην οποία θα αναφέρεται ότι όλα τα υποβληθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων και δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα.	✓	✓
2	07.03.	Βεβαίωση Τρέχουσας Εικόνας Οντότητας/Επιχείρησης μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE στην οποία θα εμφανίζονται τα τρέχοντα στοιχεία της επιχείρησης και των τυχόν εγκαταστάσεων που διατηρεί (πρόσφατη εκτύπωση).	✓	✓
3	01.08.	Εφόσον απαιτούνται, παραδοτέα τεκμηρίωσης τροποποιήσεων ήσσονος σημασίας των στοιχείων του τεχνικού παραρτήματος, όπως αυτές ορίστηκαν στο Κεφάλαιο 12 της παρούσας (π.χ τροποποίηση καταστατικού, τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων, πιστοποιητικό εκπροσώπησης κλπ., ανάλογα και με το είδος της τροποποίησης).	✓	✓
4	01.08.	Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.	✓	✓
5	05.01.	Παραδοτέα τεκμηρίωσης τήρησης των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 και ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027. (π.χ. φωτογραφικό υλικό ανάρτησης αφίσας, printscreen από την ιστοσελίδα με σύντομη περιγραφή πράξης-χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση κ.α.).	✓	✓
6	01.01	Αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, υποβάλλεται, κατ' ελάχιστον, η υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης αυτού		✓

7	04.13.	Αντίγραφο της σχετικής εγγραφής στα βιβλία της επιχείρησης για την καταχώρηση λήψης ενδιάμεσης δόσης επιχορήγησης (δεν υποβάλλεται κατά την πρώτη ενδιάμεση)	✓	✓
8	01.08.	Υλικό τεκμηρίωσης ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.		✓

B. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων				
Α/Α	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	12.01.	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα προμηθευόμενα ήδη/υπηρεσίες. (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που τα προμηθευόμενα ήδη/ υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2	04.19	Παραστατικά διακίνησης: CMR, Packing List, Bill of Landing και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ,) του εξοπλισμού/ μηχανημάτων, σε περίπτωση προμήθειάς του από το εξωτερικό, δελτία διακίνησης αγαθών, φορτωτικές, διασαφήσεις.	✓	✓
3	04.19	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
4	04.15	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχειριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του εξοπλισμού. Στην βεβαίωση θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στον εξοπλισμό και να αναγράφονται τα serial number, όπου αυτά υφίστανται και δεν αναγράφονται στα παραστατικά τιμολόγηση. Επίσης θα πρέπει να φέρει σφραγίδα και υπογραφή του προμηθευτή. Για δαπάνες προμήθειας μεταφορικών μέσων : προσκόμιση άδειας πρώτης κυκλοφορίας, στην οποία θα αναφέρεται η ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας, καθώς και ότι δεν υπάρχει παρακράτηση κυριότητας του οχήματος. Από την άδεια κυκλοφορίας θα πρέπει να προκύπτει και η χρήση του οχήματος.	✓	✓
5	04.02	Αντίγραφο πιστοποιητικού CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή δήλωση συμμόρφωσης για τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό (όπου απαιτείται).	✓	✓

6	04.16.	<p>Σε περίπτωση δαπάνης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του Leasing, - Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού, με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων, καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή σύμβαση με ημερομηνία προγενέστερη της έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών). 	✓	✓
7	02.03.	<p>Για δαπάνες εξοπλισμού που δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης να γίνει χωρίς αυτός να χάσει μέρος ή το σύνολο της αξίας του (δηλαδή που θεωρούνται κτιριακές, π.χ. προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Υποβάλλεται σχετικό δικαιολογητικό (Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση μη ιδιόκτητου χώρου τότε πρέπει να υποβληθεί συμφωνητικό μίσθωσης ή σύσταση επικαρπίας ή παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Τα συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ και να έχουν γίνει αποδεκτά από τα συμβαλλόμενα μέρη) προς απόδειξη της ανωτέρω προϋπόθεσης.</p>	✓	✓
8	04.02.	Φωτογραφίες	✓	✓
9	04.02.	<p>Για την περίπτωση δαπάνης εγκατάστασης φωτοβολταϊκού σταθμού από αυτοπαραγωγό με σύστημα αποθήκευσης απαιτείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης. - Απαιτούμενες άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. - Σύμβαση Σύνδεσης με τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ). - Σύμβαση συμψηφισμού με πάροχο επιλογής του δικαιούχου. - Βεβαίωση ενεργοποίησης του σταθμού. - Βεβαίωση με υπογραφή εγκαταστάτη/προμηθευτή ή μηχανικού με αναφορά στις καταναλώσεις και τις ανάγκες της επιχείρησης σε σχέση με την παραγόμενη ισχύ του Φ/Β για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή). 	✓	✓

		Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθεί μόνο η αίτηση για σύμβαση συμψηφισμού και ενεργοποίησης του σταθμού.		
10	04.02.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.	✓	✓
11	04.02.	Για τις υποκατηγορίες 02.22. και 02.05. και εφόσον απαιτείται για να γίνει αποδεκτός και ανάλογος εξοπλισμός που δεν αναγράφεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης προσκομίζεται τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού κατάλληλα υπογεγραμμένη για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της δαπάνης	✓	✓
12	04.02	Άδειες χρήσης λογισμικού/ εφαρμογών ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης.	✓	✓
13	04.02	Εκτυπώσεις (printscreen) από τη χρήση του λογισμικού.	✓	✓

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

A/A	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	12.01.	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice) και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), και λοιπά σχετικά παραστατικά. Στα παραστατικά θα πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά η προμήθεια υλικών ή η εκτέλεση των εργασιών και τα επί μέρους κόστη. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση κόστους εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2	02.03.	Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να υποβληθεί συμφωνητικό μίσθωσης ή σύσταση επικαρπίας ή παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Τα ανωτέρω συμφωνητικά μίσθωσης πρέπει να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ και να έχουν γίνει αποδεκτά από τα συμβαλλόμενα μέρη.	✓	✓
3	04.03.	Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις κτιριακές εργασίες του επενδυτικού σχεδίου : - Άδεια δόμησης ή έγκριση μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης/ενημέρωσης εκτέλεσης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση	✓	✓

		<p>απαλλαγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον τακτοποίηση/νομιμοποίηση χώρου εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σε περίπτωση που δεν απαιτούνται άδειες για τις εκτελεσμένες κτιριακές εργασίες, θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/09-12-2020/ ΦΕΚ Α245) - Σε περίπτωση ανέγερσης, κατά την ολοκλήρωση απαιτείται Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) ή Τελική Θεώρηση από την αρμόδια ΥΔΟΜ. <p>Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθεί η σχετική αίτηση/βεβαίωση περί υποβολής αίτησης έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.</p>		
4	04.03.	<p>Τα εγκεκριμένα από την Πολεοδομία σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις) όπου απαιτούνται.</p> <p>Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθούν τα σχέδια που συνοδεύουν την αίτηση έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.</p>	✓	✓
5	04.03	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
6	04.03.	<p>Τεχνική έκθεση/βεβαίωση καλής εκτέλεσης με περιγραφή των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος καταβολής, συνοδευόμενη από αναλυτικές επιμετρήσεις και υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό.</p> <p>Στην έκθεση θα πρέπει να πραγματοποιείται και αναφορά στον τρόπο διασφάλισης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία (Ν.4067/2012 ως ισχύει - άρθρα 26 και 27, σχετικές Υπουργ. Αποφάσεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ, νομοθεσία τουριστικών καταλυμάτων κλπ.).</p>		✓
7	04.03.	Φωτογραφίες		✓

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

A/A	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	12.01.	Παραστατικά τιμολόγησης, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται οι υπηρεσίες που παρασχέθηκαν. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓

2	04.04.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβληθείσα κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990.	✓	✓
3	04.04.	Αντίγραφα τεχνικών μελετών απαραίτητες συνδεδεμένες με πιστοποιημένες δαπάνες. (αφορά την υποκατηγορία δαπάνης 04.29)	✓	✓

09. Έμμεσες Δαπάνες

09.01 Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Για το Φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κλπ.). Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης (ισχύον Τεχνικό παράρτημα του έργου).

Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιο, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ.

Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers). Δεν απαιτείται η αναγραφή serial number σε είδη λοιπού εξοπλισμού υποστήριξης για την παροχή της υπηρεσίας.

Για τις περιπτώσεις λογισμικού – εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers) ή αδειών χρήσης (license numbers) ή κωδικοί πελάτη (customer numbers) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.

Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να είναι :

- κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά στο διαδικτυακό τόπο www.gsis.gr,
- εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που

θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υπεύθυνη Δήλωση και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.

Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικείμενου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Γ. Οικονομικό Αντικείμενο

A/A	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	12.01.	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα προμηθευόμενα ήδη/υπηρεσίες. (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που τα προμηθευόμενα ήδη/ υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2	04.19.	Αποδεικτικά στοιχεία εξοφλήσεων σύμφωνα με την Ενότητα 11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης	✓	✓
3	12.01.	Αποδεικτικά στοιχεία καταβολής προκαταβολών σε προμηθευτές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα έγγραφα, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως συμφωνητικό παραγγελίας, ιδιωτικό συμφωνητικό, προσφορά κ.λπ. με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων και τους όρους συναλλαγής.	✓	✓
4	04.03.	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις σύμφωνα με την Ενότητα 11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης, υπογεγραμμένες και σφραγισμένες από τον υπεύθυνο λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο (με εμφανή τα στοιχεία της επιχείρησης). Για Γ' κατηγορίας βιβλία: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή(λογαριασμός 50)	✓	✓

		Για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες. Για Β' κατηγορίας βιβλία: - Εκτύπωση του βιβλίου εσόδων - εξόδων για τους μήνες που διενεργήθηκαν οι δαπάνες.		
5	04.14.	Μητρώο παγίων της ενισχυόμενης επένδυσης υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον υπεύθυνο λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.	✓	✓
6	04.18.	Εφόσον στο χρηματοδοτικό σχήμα περιλαμβάνεται δάνειο : - Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης. - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου. - Λογιστική απεικόνιση δανείου.	✓	✓
7	04.18	Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση επιχορήγησης: - Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου. - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης, στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους, το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης. - Λογιστική απεικόνιση δανείου.	✓	✓

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία, φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. λογιστικές καταχωρήσεις παραστατικών τιμολόγησης και πληρωμής στο γενικό ημερολόγιο, καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις όπου απαιτείται, extrait, ΤΠΥ, παραστατικά τιμολόγησης ή/και διακίνησης, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση. Σε περίπτωση προκαταβολών σε προμηθευτές θα πρέπει να υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία καταβολής των προκαταβολών.

Είναι δυνατή η πιστοποίηση δαπανών, με εξαίρεση τις δαπάνες μέσω Leasing, κατά την Ενδιάμεση Επαλήθευση με τη μορφή προκαταβολών προς τους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου.

Το Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης / Πιστοποίησης μπορεί να περιλαμβάνει **προκαταβολές** σε προμηθευτές. Το κόστος των προκαταβολών δεν θα ξεπερνά το 50% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι

συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό κλπ). Το παρόν δεν ισχύει για δαπάνες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Επιπλέον, δεν γίνονται δεκτά παραστατικά, αποδεικτικά προκαταβολών, συμβάσεις, κλπ, που φέρουν ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών. Σε κάθε περίπτωση για τις εν λόγω δαπάνες προσκομίζονται υποχρεωτικά οι σχετικές λογιστικές εγγραφές καθώς και τα παραστατικά εξόφλησης τους.

Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού : Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή σύμβαση με ημερομηνία πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών, ήτοι την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης). (04.16. Συμβάσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης).

Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικείμενου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).

Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικείμενου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).

Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικείμενου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου που καθορίστηκαν ανωτέρω, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή του έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 13 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. **07.03. Πρόσφατη εκτύπωση κατάστασης ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ)** της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr, με εμφανή την ημερομηνία εκτύπωσης εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή τους.
2. **08.03. Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ**, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται ότι, στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022.
3. **08.02. Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ**, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό).
4. **01.16. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN** του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
5. **08.04.** Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας έκδοσης τελευταίου διμήνου.
6. **02.01.** Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (για όσους φορείς έχουν την υποχρέωση εγγραφής ή ισοδύναμο έγγραφο για λοιπούς φορείς) έκδοσης τελευταίου διμήνου.
7. **09.03. Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου, με ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr** στην οποία θα αναφέρονται :
 - i. **ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**
Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.
 - ii. **ότι δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης σε σχέση με τα αναφερόμενα στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.**
Σε περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης τότε γίνεται σχετική αναφορά στην ΥΔ και υποβάλλονται επιπρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης των τροποποιήσεων (ανάλογα με τη νομική μορφή και το είδος της τροποποίησης: Τελευταίο ισχύον καταστατικό κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Πρόσφατο πρακτικό ΓΣ με σφραγίδα και υπογραφή της επιχείρησης / Απόφαση εκλογής ΔΣ κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Αναλυτικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης / τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων / Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE κλπ).
 - iii. **ότι η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση**, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ. Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης (απόφαση ένταξης).
 - iv. **ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης** προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - v. **ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση** δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

- vi. ότι το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της επιχορήγησης είναι της τράπεζας και πρόκειται για εταιρικό/επαγγελματικό λογαριασμό της επιχείρησης.
8. **02.06. Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α'139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων).
9. **09.03.** Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή **ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής** σύμφωνα με το σημείο της Πρόσκλησης.

Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίσταται οι ενημερότητες και τα Πιστοποιητικά να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022 το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α: ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία:.....

Διεύθυνση έδρας:

ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση):.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα) (Για να βρείτε το είδος της επιχείρησης ανατρέξτε στον Οδηγό ΜΜΕ – Παράρτημα V)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

- Ανεξάρτητη επιχείρηση:** Τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
- Συνεργαζόμενη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
- Συνδεδεμένη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): 2024

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι

[να επισυναφθεί δήλωση σχετικά και με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽¹⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή:

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(1) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΕΛΙΔΩΝ ΟΤΑΝ Ο ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ Η ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ****Επισυναπτόμενα παραρτήματα**

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: 2024

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(³) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη Επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

(Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο ανά επιχείρηση.)

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (¹):

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²):

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: 2024			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (³). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(¹) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(⁴) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			

E.			
----	--	--	--

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο σύνδεσης ανά επιχείρηση.)

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ :

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: 2024			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών(*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Υπόδειγμα Β : Δήλωση Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΞΟΝΟΥΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831¹**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ² :	ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ³ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁴, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Α. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 ασκώ οικονομική δραστηριότητα, που ως οντότητα έχει την έννοια της «επιχείρησης» και *(επιλέγεται με √ ένα από τα παρακάτω)*:

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302831&qid=1703674493315#d1e472-1-1

² Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

³ Αναγράφεται ολογράφως.

⁴ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

I. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση»⁵ με καμία άλλη επιχείρηση

II. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί⁶ στην ως άνω επιχείρηση^{7,8} βάσει του Καν. (ΕΕ) 2023/2831(ΟJ L15.12.2023) αφορά σε δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν:

- α. Στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{9,10},
- β. Στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας¹¹, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,

⁵ Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταιρών αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

⁶ Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ποσού των 300.000€ με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

⁷ Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

⁸ Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

⁹ Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

¹⁰ Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

¹¹ Ως μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

- γ. Στην πρωτογενή παραγωγή¹² γεωργικών προϊόντων¹³,
- δ. Στον τομέα της μεταποίησης¹⁴ και της εμπορίας¹⁵ γεωργικών προϊόντων:
 - i) Όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
 - ii) Όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- ε. Εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- στ. Ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα / στους τομείς ...(συμπληρώνεται ο τομέας/τομείς)... ο/οι οποίοι/οι είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως διαχωρισμός δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρησή μου έχουν χορηγηθεί συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων, με τις οποίες, συνιστούν «ενιαία επιχείρηση», σε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) αίτησης από την υποβολή της παρούσης στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ»

ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014

(αφορά τον/την δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν «ενιαία επιχείρηση» με την έννοια του Κανονισμού 2023/2831)

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

¹² Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

¹³ Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

¹⁴ Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

¹⁵ Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

**προσθέτονται σειρές στον πίνακα για όλες τις ενισχύσεις*

- Ε.** Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να μου χορηγηθεί, βάσει του εν λόγω Κανονισμού 'Ήσσονος Σημασίας *(αναφέρεται ο Καν. de minimis)*... , αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» σύμφωνα με το υπό σημείο Β ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των **300.000 ευρώ** σε περίοδο τριών ετών από την αίτηση (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).
- ΣΤ.** Δεν έχω λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Ζ.** Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:/...../.....

Για την επιχείρηση

Ο-

Νόμιμος εκπρόσωπος
(στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

Υπόδειγμα Γ : Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλ.. Ταχυδρομείου (Email):				
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα δράση δηλώνω ότι :</p>							
<ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας είναι ακριβή και αληθή. Έχω λάβει σαφή γνώση όλου του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης και δεσμεύομαι για την πλήρωση των όρων και τυπικών προϋποθέσεων που αναφέρονται σε αυτή. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές. Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί αποκλειστικά εντός της Περιφέρειας Κρήτης και θα αφορά εγκατάσταση/εις της επιχείρησης που διαθέτει η επιχείρηση πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης. Τα οικονομικά στοιχεία που αντλήθηκαν από την ΑΑΔΕ και αποτυπώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης είναι σύμφωνα με τα φορολογικά έντυπα που έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί (έντυπα Ε3 & Ν ή Ε1). Ο δικαιούχος (επιχείρηση) έχει υποβάλλει μόνο μία αίτησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης της Δράσης. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου ή/και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης: 							

- I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
 - II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
 - III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
 - IV. Δεν έχει υποβληθεί προς ένταξη σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και αν εγκριθεί στη δράση αυτή, κάθε αίτηση σε άλλη δράση θα ανακληθεί
8. Δεν πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που να αφορούν το επενδυτικό σχέδιο (έναρξη υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου) πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.
 9. Το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
 10. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδή ή παραπλανητικά ή ανακριβή στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
 - α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω τη έντοκα τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
 - β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω έντοκα το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
 11. Η επιχείρηση έχει την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής ή Μεσαίας επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
 12. Ο τόπος υλοποίησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον τόπο της κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας μου.
 13. Δεν συντρέχουν για τον επιχειρήση λόγοι αποκλεισμού του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
 14. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
 15. Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (για την περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας).
 16. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
 17. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού,

ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.

18. Σε περίπτωση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων της Δράσης που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα ΙΧ αυτού.
19. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/ων.
20. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων-επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα των επενδυτών την οποία δηλώνουν στην αίτηση χρηματοδότησης τους και η οποία αναφέρεται στην απόφαση ένταξης τους. Περαιτέρω αναλαμβάνουν την υποχρέωση να γνωστοποιούν οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής τους έδρας στον ΕΦ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση-επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
21. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ και την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ και την ΕΥΔ.
22. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της.
23. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
24. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
25. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
26. Δεσμεύομαι ότι το σύνολο των ενισχύσεων που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης στο πλαίσιο του Καν. 2831/2023 σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης αθροιζόμενο με τις λοιπές ενισχύσεις de minimis που έχει λάβει κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
27. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται ή δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού ή ασκεί άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού, θα διασφαλίζω με κατάλληλα μέσα όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσης πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
28. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) στις νέες εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις

απαραίτητες υποδομές πρόσβασης μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).

29. Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
30. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρησή μου δεν συστεγάζεται και δεν θα συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση, κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση.
31. Η επιχείρηση δεν είναι εξωχώρια (offshore) επιχείρηση .
32. Η επιχείρηση δεν συμπεριλαμβάνεται στις περιγραφόμενες περιπτώσεις φορέων/επιχειρήσεων που δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης όπως αυτοί αναλυτικά περιγράφονται στην πρόσκληση της δράσης.
33. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [EEEE L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από της υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής του, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής του, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 15 της παρούσας Πρόσκλησης.
34. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν :
 - i. ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
 - ii. η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
 - iii. η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
 - iv. η διαφάνεια,
 - v. η προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα ΙΧ της πρόσκλησης της δράσης
 - vi. η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
35. Ο φορέας είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, είτε
Δεν είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω (σχετική τεκμηρίωση).

Ημερομηνία:.....20.....

Για την Επιχείρηση
-Ο-
Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- (1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνούς Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστοτόπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

- (2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C
- (3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

- (4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C
- (5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.
- (6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

- (1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση E- “Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα”, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - “Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων”, προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

- A.1. N.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- A.2. N.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'
- A.3 N. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα
- A.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»
- A.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

A.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

A.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

A.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561 ΦΕΚ 6213 Β Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

A.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

B.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

B.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

B.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

B.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

B.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

B.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

B.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 ΦΕΚ 6213 Β' Αντικατάσταση της υπ' αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"

B.9 Απόφαση με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 ΦΕΚ 3985 Β' Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα Γ.5. Ν. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

Γ. 11. Ν. 4974/2022 ΦΕΚ 158 Α' Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Γ.12 Ν. 4710/2020 ΦΕΚ 142 Α' Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις.

Γ.13. Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 362897/2023 ΦΕΚ 7483 Β' Κανονισμός Δικαιωμάτων Επιβατών τακτικών και έκτακτων γραμμών με οδικά μέσα δημόσιας μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ) και μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό, τραμ).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Δ.3. Ν. 4994/2022 ΦΕΚ 215 Α' Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Δ.4. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 “Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις” (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α’ “Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες”

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α’ “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις” - ΜΕΡΟΣ Δ’

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α’ “Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις”

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β’ “Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης”

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)

Ε.9 Οδηγός ψηφιακής προσβασιμότητας για ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των Οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (<https://www.secdigital.gov.gr/sti-dimosiotita-o-odigos-psifiakis-pro/>)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α’ “Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες”-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

ΣΤ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α’ “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις” -ΜΕΡΟΣ Δ’

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	<p>Εγείρονται κίνδυνοι για :</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών ;
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου; • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	<p>Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας ;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	<p>Θίγονται τα δικαιώματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας • της έκφρασης και πληροφόρησης • της τέχνης και επιστήμης • της εκπαίδευσης • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος • του συνέρχεσθε και του συνεταιρίζεσθαι • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας ;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεσθε και του συνεταιρίζεσθαι	
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	

		<ul style="list-style-type: none"> • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ ;
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς; • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ; • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	
	18. Δικαίωμα Ασύλου	
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ;
Τίτλος III «ΙΣΟΤΗΤΑ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της <ul style="list-style-type: none"> • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους;
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού ; Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.;
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων ;
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : <ul style="list-style-type: none"> • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευση και συλλογικών δράσεων
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας	

	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	<ul style="list-style-type: none"> • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης ;
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
<p>Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»</p>	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	<p>Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώμα της</p> <ul style="list-style-type: none"> • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου.; • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της ;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);

	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη ; • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιώνων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μόνο για τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α, η αξιολόγηση τόσο της κλιματικής ουδετερότητας όσο και της κλιματικής ανθεκτικότητας θα πραγματοποιείται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου», η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τον παρακάτω οδηγό.

Στην ιστοσελίδα δημοσίευσης της Δράσης παρέχεται και βοηθητικό αρχείο Excel, που έχει κατασκευαστεί προς υποβοήθηση των δικαιούχων να εκπονήσουν εκθέσεις κλιματικής ανθεκτικότητας, για όσα έργα απαιτείται μια τέτοια έκθεση.

Οδηγός περιεχομένων για την εκπόνηση έκθεσης τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Περιγραφή του έργου

Η περιγραφή του Έργου μπορεί να προέρχεται από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή από άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου. Θα πρέπει να αναφέρονται η περιβαλλοντική ταξινόμηση αυτού (ΦΕΚ 841B/24-2-2022) και ο προϋπολογισμός.

1.2 Χωροθέτηση

Η χωροθέτηση του Έργου όπως αποτυπώνεται σε χάρτες στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου.

1.3 Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής

Στην περίληψη των βασικών σημείων των κεφαλαίων 2 και 3 που περιγράφονται στη συνέχεια θα πρέπει να αναφέρεται αν από τον προέλεγχο απαιτήθηκε η λεπτομερής ανάλυση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Εφόσον έχει απαιτηθεί, θα πρέπει να δίνονται τα βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να δίνονται τα συνοπτικά αποτελέσματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του έργου, εφόσον αυτά έχουν υπολογιστεί με λεπτομερή ανάλυση, καθώς και τα αποτελέσματα του προελέγχου προσαρμογής και της ανάλυσης διακινδύνευσης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η συμβατότητα του Έργου με την κλιματική ουδετερότητα και η συνέπεια αυτού με υφιστάμενες στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

2. ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συμβολή της υποδομής στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με το Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

2.1 Προέλεγχος

Κατά τον προέλεγχο εξετάζεται εάν το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες οι οποίες εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, με βάση τους σχετικούς Πίνακες 1,2 και 3 του προσωρινού πλαισίου. Εάν η πράξη εξαιρείται, η αξιολόγηση σταματά στην φάση του προελέγχου.

Στην αντίθετη περίπτωση, που απαιτείται ο αναλυτικός υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος, τότε συμπληρώνεται η παράγραφος 2.2 *Λεπτομερής ανάλυση της παρούσας έκθεσης*.

Ειδικότερα, ο προέλεγχος θα πρέπει να καταλήξει κατά πόσο το Έργο αναμένεται να έχει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μεγαλύτερες από 20.000 t_nCO₂eq κατά τη διάρκεια ενός τυπικού έτους λειτουργίας του.

Στην περίπτωση που είναι σαφές ότι το έργο δεν ξεπερνά το προαναφερόμενο όριο δεν απαιτείται αξιολόγηση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και ακολουθούνται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 *Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή*.

Στην περίπτωση που δεν είναι σαφές αν το Έργο ξεπερνά το παραπάνω όριο, θα πρέπει να γίνεται ένας στοιχειώδης έλεγχος με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπολογίζονται:

- οι **άμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου του Έργου από την αναφερόμενη τυπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και τυχόν διεργασίες που παράγουν αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. διασπάσεις ανθρακικών αλάτων, αποδόμηση οργανικού υλικού, εκπομπές κτηνοτροφικών μονάδων),
- οι **έμμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που θα εισάγεται στο Έργο. Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών μπορεί να χρησιμοποιείται ο πλέον πρόσφατος συντελεστής εκπομπών του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της χώρας που δημοσιεύεται ετησίως από τον ΔΑΠΕΕΠ (<https://www.dapeep.gr/dimosieuseis/eguseis-proeleusis-energeiako/>)

Αν οι εκτιμώμενες εκπομπές του Έργου σε ένα τυπικό έτος λειτουργίας δεν ξεπερνούν τους 20.000 t_nCO₂eq, τότε δεν απαιτείται να συμπληρωθεί η επόμενη παράγραφος.

2.2 Λεπτομερής ανάλυση

Στην περίπτωση που απαιτείται λεπτομερής ανάλυση του ανθρακικού αποτυπώματος του Έργου, τότε πρέπει:

- Να επιλεγούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα για τον έλεγχο των εκπομπών και τον υπολογισμό των αερίων του θερμοκηπίου του Έργου.
- Να επιλεγούν οι πλέον έγκυρες πηγές δεδομένων για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2.2.1 Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου

Στην παράγραφο θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά οι πηγές δεδομένων, τα πρότυπα που χρησιμοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμώμενων εκπομπών του Έργου για τις εκπομπές:

- **Πεδίο 1: Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από πηγές που χρησιμοποιούνται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου και ελέγχονται άμεσα από τον Οργανισμό που ελέγχει το ίδιο το Έργο.
- **Πεδίο 2: Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από την παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας), η οποία εισάγεται από εξωτερικούς παρόχους και καταναλώνεται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου.
- **Πεδίο 3: Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου αλλά παράγονται από πηγές που δεν βρίσκονται στον έλεγχο του Οργανισμού που ελέγχει το έργο.

2.2.2 Σχετικές εκπομπές του Έργου

Οι απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπολογίζονται για ένα τυπικό έτος λειτουργίας θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των σχετικών εκπομπών, όπου:

- Οι σχετικές εκπομπές είναι η διαφορά μεταξύ των απόλυτων εκπομπών και των εκπομπών βάσης (baseline emissions).
- Οι βασικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι αυτές που θα προέκυπταν από ένα εκτιμώμενο βασικό σενάριο (baseline scenario) που θα συνέβαινε απουσία του Έργου, για ένα τυπικό έτος λειτουργίας.
- Εάν οι εκπομπές είναι θετικές τότε θα πρέπει να γίνει οικονομική αποτίμηση των εκπομπών. Σε αντίθετη περίπτωση δεν απαιτείται να γίνει οικονομική αποτίμηση.

2.2.3 Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας

Ο στόχος της τεκμηρίωσης είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, έτσι όπως αυτός τίθεται από την Ελληνική (Νόμος 4936/2022 (ΦΕΚ 105Α/2022) και την Ευρωπαϊκή (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119) νομοθεσία.

3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σε αυτή την ενότητα τεκμηριώνεται η ανθεκτικότητα του έργου στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει και να προσαρμοστεί στους αναμενόμενους κλιματικούς κινδύνους.

Η τεκμηρίωση γίνεται σε δύο στάδια. Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

3.1 Προέλεγχος

Πραγματοποιείται αξιολόγηση της τρωτότητας του έργου που προκύπτει συνδυάζοντας:

- την **ευαισθησία** του έργου στους κλιματικούς κινδύνους και
- την **έκθεση** της υποδομής λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αυτούς τους κινδύνους, δηλαδή εάν αυτοί οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να εμφανιστούν στην τοποθεσία της υποδομής στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις.

Ειδικά όσο αφορά την περιοχή του Έργου, θα πρέπει να εξετάζεται η έκθεση σε κινδύνους λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από τα σχέδια και τις

στρατηγικές που έχουν καταστρωθεί για την γεωγραφική περιοχή του Έργου. Μια ενδεικτική λίστα τέτοιων σχεδίων είναι:

- Τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή,
- Τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμυρών (<https://floods.ypeka.gr/>),
- Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε επίπεδο Περιφέρειας και οικονομικού κλάδου (όπου υφίσταται),
- Η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση.

Οι κλιματικοί κίνδυνοι που πρέπει να εξετάζονται είναι όσοι αφορούν το Έργο. Ενδεικτικοί κλιματικοί κίνδυνοι (hazards) αποτυπώνονται στον πίνακα 5 του Προσωρινού Πλαισίου.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας, έκθεσης και η επισκόπηση των αποτελεσμάτων τους (ανάλυση τρωτότητας) θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Αξιολόγησης Κλιματικής Ανθεκτικότητας Έργων Υποδομών.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί η χρήση δεδομένων, θα πρέπει να αναφέρονται ρητά οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ανάλυση τρωτότητας θα πρέπει να γίνει τόσο για τη σημερινή κλιματική κατάσταση όσο και για την εκτιμώμενη στο μέλλον. Σε περίπτωση που απαιτείται η χρήση κλιματικών μοντέλων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σενάρια RCP4.5 και RCP8.5, όπως αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο.

Η φάση του Προελέγχου καθορίζει αν θα απαιτηθεί Λεπτομερής Ανάλυση. Γενικά, απαιτείται Λεπτομερής Ανάλυση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκε τουλάχιστον ένας κλιματικός κίνδυνος για τον οποίο το επίπεδο τρωτότητας του Έργου εκτιμάται ότι είναι μέτριο ή υψηλό.

3.2 Λεπτομερής ανάλυση

Η λεπτομερής ανάλυση περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους βήματα :

- Ανάλυση διακινδύνευσης (risk analysis)
- Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή/Πρόγραμμα παρακολούθησης.

3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης

Η ανάλυση Διακινδύνευσης γίνεται για τους κλιματικούς κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί από την ανάλυση τρωτότητας ως μέτριοι ή υψηλοί. Η ανάλυση Διακινδύνευσης θα πρέπει να δίδεται σε συνοπτικό πίνακα.

3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Στην περίπτωση που η ανάλυση Διακινδύνευσης αναγνωρίζει κλιματικούς κινδύνους μέτριους έως πολύ σημαντικούς, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο που αυτοί αντιμετωπίζονται με κατάλληλα μέτρα προσαρμογής σε αποδεκτό επίπεδο.

3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής

Στόχος είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην ευρύτερη προσπάθεια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Η συνέπεια του Έργου με τις στρατηγικές και τα σχέδια προσαρμογής μπορεί να εξεταστεί με βάση για παράδειγμα τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα πρέπει να δίνονται οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Έργου καθώς και για τον υπολογισμό της προσαρμογής του Έργου στην κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα όσον αφορά την αναγνώριση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.